

د افغانستان بانک

بانک

د افغانستان بانک میاشتنی

یوولسم کال، یوسلو شپږ ویشتمه گڼه د ۱۳۹۶ کال د لیندۍ میاشت

صندوق بین المللی پول عملکرد افغانستان

را در زمینه اصلاحات اقتصادی مثبت اعلام نمود

د افغانستان بانک خبرتيا!

د افغانستان بانک د قانون د دري دېرشمې مادې مطابق د افغانستان رایجې پیسې او پولي واحد افغانۍ دي، له همدې امله د ټولو افغانانو، دولتي او خصوصي ادارو او مؤسسو څخه غوښتل کیږي خو په قرار دادونو، نورو معاملو او په اقتصادي راکړو او ورکړو کې له افغانیو کار واخلي، ځکه چې افغانۍ په سیمه کې یوه با ثباته پیسه ده چې ستاسو د اقتصادي برنامه جوړونه په ثبات کې ګټوره تمامیږي.

د دې ګڼې مطالب

بانک

صاحب امتیاز: د افغانستان بانک

هیئت تحریر: ایمل هاشور، داکتر جهانتاب ولیزار و اقبال صافی

سر دبیر: شفیق الله بارز

مدیر مسئول: یما عقیف

گزارشگران: حمیدالله فیضی، عبدالحفیظ شاهین

دیزاین: خالد احمد فیضی

فوتوژورنالیست: زیرک ملیا

مترجمان: عین الله عیان و مسعود ودان

مسئول چاپ و توزیع: تمیم احمد صمیمی

آدرس: آمریت اسناد و ارتباط، د افغانستان بانک

تلفون: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵

پست الکترونیکی: magazine@dab.gov.af

صفحه الکترونیکی: www.dab.gov.af

شماره ثبت: ۶۵۸

www.facebook.com/AFGCentralbank

twitter.com/AFGCentralbank

Da Afghanistan Bank-Youtube

Da Afghanistan Bank-Google+

د افغانستان بانک در امر جلوگیری از انفلاسیون، موفقانه عمل نموده...

صندوق بین المللی پول عملکرد افغانستان را در زمینه اصلاحات ...

په د افغانستان بانک کې معلوماتو او اطلاعاتو ته د لاسرسي ...

د پیسو وینځلو او د ترهگری د تمویل څخه د مخنیوي په موخه...

د افغانستان بانک د کارکوونکو د ګمارنې په پروسه کې د ...

دفتر ثبت اعتبارات عامه، در راستای ایجاد یک سیستم مصون ...

اولین سیمینار علمی تحت عنوان مدیریت دارایی و بدهی...

د افغانستان بانک د یوه ټینګ مالي نظام جوړولو ته ژمن دی

اولین سیمینار علمی تحت عنوان مدیریت دارایی و بدهی ها ...

د افغانستان بانک د یوه ټینګ مالي نظام جوړولو ته ژمن دی

په ننگرهار ولایت کې پولې خدمتونو وړاندې کوونکو او ...

بورد نظارت شرعی د افغانستان بانک، تدویر جلسه داد

مختصری به اقتصاد جهان و افغانستان

نقش ذخایر ارزی در اقتصاد کشورها

د افغانستان بانک زاړه بانکو ټونه وسوځول

شفافیت و حسابدهی یکی از ارزش های محوری د افغانستان ...

چابهار بندر، د افغانستان او هندوستان سربېره به د منځنۍ آسیا ...

بانک جهانی: رشد اقتصادی افغانستان اندکی بهبود می یابد

افغانستان د اقتصادي غښتلتیا په لور

د اروپا د صعب الحصول پورونو د بحث وړ پوښتنو د ځواب...

د نړۍ اقتصادي خبرونه

هوش مصنوعی یکی از بهترین وسیله های مبارزه علیه فساد در...

افغانستان له اروپا سره د لاجوردو د تړون په مټ وتړل شو

په ۲۰۱۷ کال کې د هندي بانکونو وضعیت

اهمیت بندر چابهار برافزایش صادرات افغانستان

یاد آوری: به غیر از سرمقاله که دیدگاه رسمی "مجله بانک" است، مسئولیت مضامین و مقالات دیگر به نویسندگان آن بر

می گردد، همچنان استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

د افغانستان بانک در امر جلوگیری از انفلاسیون، موفقانه عمل نموده است

مطابق مادهٔ شصت و دوم قانون د افغانستان بانک، یکی از وظایف و فعالیت های د افغانستان بانک را طرح، اتخاذ و اجرای سیاست پولی کشور تشکیل میدهد. د افغانستان بانک با در نظر داشت این امر، همواره سعی به خرج داده تا با اتخاذ تدابیر لازم و طرح سیاست های معقول و مؤثر پولی در قسمت کنترل قیّم و جلوگیری از انفلاسیون موفقانه عمل نماید.

میزان انفلاسیون در کشور طی سال مالی ۱۳۹۶ به اندازه ۳.۷۷ در صد ثبت گردیده که در تناسب به کشورهای منطقه در یک حد کاملاً قناعت بخش قرار دارد. این امر میرساند که د افغانستان بانک وظایف خود را بگونه هدفمند، دقیق و مؤثر انجام داده است.

باید خاطر نشان ساخت که د افغانستان بانک با توجه به رشد اقتصاد کشور، حجم نقدینگی و پول در دوران را بگونه دقیق تحت نظر داشته و مدیریت می کند. د افغانستان بانک برای کنترل نرخ انفلاسیون و نرخ مبادله افغانی ابزار و منابع کافی در اختیار دارد، اما باید یادآور شد که برای نیل به این هدف موارد دیگر چون امنیت، بی باوری های سیاسی و اقتصادی، نحو روابط تجاری افغانستان در منطقه و جهان نیز تأثیرات خود را دارد. ■

صندوق بین المللی پول عملکرد افغانستان را در زمینه اصلاحات اقتصادی مثبت اعلام نمود

کابل، ۱۹ قوس ۱۳۹۶- هیئت رهبری د افغانستان بانک طی کنفرانس مطبوعاتی از تکمیل موفقانه دور دوم ارزیابی پیشرفت برنامه مشترک اصلاحات اقتصادی میان افغانستان و صندوق بین المللی پول خبر داد. محترم خلیل صدیق رییس گل د افغانستان بانک گفت که د افغانستان بانک، وزارت محترم مالیه و در گل دولت افغانستان توانسته است تا تمام اهداف مقداری ناظر بر حفظ ثبات اقتصاد کلان مانند مهار انفلاسیون، جمعآوری عواید، حفظ ذخایر اسعاری، کنترل حجم پول، اصلاحات ساختاری استحکام نظام بانکی، ایجاد چارچوب مقرراتی برای بانکها، تشویق رژیم مبارزه با پولشویی و تمویل تروریزم، و سایر اهداف از قبل تعیین شده تحت برنامه ECF را موفقانه بدست آورد که مورد تائید مقامات صندوق بین المللی پول قرار گرفت. رییس گل د افغانستان بانک در قسمت

دیگری از سخنان اش افزود که د افغانستان بانک در کنار این دست آورد بزرگ توانسته است با اتخاذ تدابیر لازم و طرح سیاست های معقول پولی در قسمت کنترول قییم و جلوگیری از انفلاسیون موفق عمل نماید، چنانکه میزان انفلاسیون در کشور ۳.۷۷ فیصد است که در تناسب به کشورهای منطقه در یک حد کاملاً قناعت بخش قرار دارد، در حالیکه ایران با ۱۵ فیصد و پاکستان با ۷.۹ فیصد انفلاسیون مواجه است، این میرساند که بانک مرکزی وظایف خود را در همه ابعاد موفقانه انجام داده است. محترم صدیق ذخایر خالص اسعاری کشور را در وضعیت کاملاً مطلوب ارزیابی نموده افزود که در حال حاضر ذخایر خالص اسعاری ما می تواند ده ماه وارداتی را پوشش دهد، این در حالیست که کشورهای با ذخایر خالص اسعاری که بتوانند سه ماه وارداتی آنها را تحت پوشش قرار دهد، از

جمله کشورهای موفق به حساب می آیند. در اخیر محترم خلیل صدیق نوسان پول افغانی در مقابل دالر را یک امر معمول و جهان شمول عنوان نموده افزود که طی سال جاری پول افغانی در مقابل دالر امریکایی ۳ فیصد نوسان داشته است، این در حالیست که پول کشورهای چون چک ۱۵ فیصد، دنمارک ۱۰.۶ فیصد، کوریای جنوبی ۹.۵ فیصد، رومانیه ۸.۶۴ و پوند استرلینگ ۷.۷۸ فیصد و تومان ایرانی ۱۷ فیصد نوسان داشته اند، بناً پول افغانی در یک وضعیت کاملاً مطلوب قرار داشته که ناشی از سیاست های اتخاذ شده مؤثر و مفید د افغانستان بانک در این زمینه میباشد. قابل یاد آوریت که در این کنفرانس بر علاوه هیئت رهبری د افغانستان بانک، آمرین و معاونین شعبات و نمایندگان رسانه های جمعی نیز اشتراک نموده بودند. □

په د افغانستان بانک کې معلوماتو او اطلاعاتو ته د لاسرسي ښوونیز ورکشاپ جوړ شو

ښاغلي افضلې زیاته کړه چې اطلاعاتو ته د لاسرسي باید دود شي، خو خلک د دولتي ادارو له کړنو څخه معلومات ولري او د دولتي کړنو په رڼا کې پریکړې وکړي.

د یادونې وړ ده چې د افغانستان بانک د اسنادو او اړیکو آمریت بیا هم خلکو ته د معلوماتو رسولو لپاره په ټولنیزو رسنیو، تصویري او چاپي رسالو باندې تکیه نه ده کړې، بلکې هڅه کوي چې د بېلابېلو لارو پر بنسټ د مالي کړنو راپور د هېوادوالو سربېره د خپلو ګډو ګټو شریکانو او آن بهرنیو ادارو ته هم ورسوي.

د ښوونیز ورکشاپ په پای کې د کارکوونکو د پوهاوی د کچې لوړولو او لایالینې په موخه، د ګډون والو لیدلوري او وړاندیزونه راټول او د هغوی پوښتنو ته په ورین تندي ځوابونه ورکړل شول. ■

سپموي.

ښاغلي رحيمي زیاته کړه چې د افغانستان بانک د فیسبوک، ټویټر، سایټ او ګوګل پلس او همدا ډول د مجلې، کلني راپور، اقتصادي او احصائیوي فضلي بولټنونه، جنټري، بروشور، تصویري رسالو، بوکلیټونه او خبري غونډو له لارې خپلې ټولې کړنې له هېوادوالو سره شریک کوي او د خلکو د مشورو او غوښتنو پر بنسټ بیا د افغانستان بانک د راتلونکې لپاره تګ لارې او پلانونه جوړوي.

اطلاعاتو ته د لاسرسي کمیسیون مرستیال ښاغلي سید اکرام افضلې د خپلو پرانستونکو خبرو په ترڅ کې زیاته کړه چې د بیان آزادي د هر وګړي څرګند او بنسټیز حق دی او دا حق هغه مهال تأمینیدلی شي چې خلک اطلاعاتو ته لاسرسي ولري، حکومتونه باید اطلاعات په ښه توګه د خلکو په واک کې ورکړي، ترڅو د حکومت کولو بهیر د رویتیا او حساب ورکولو پر بنسټ مخته لاړ شي.

کابل، د ۱۳۹۶ کال د لیندۍ په ۷ مه – اطلاعاتو او معلوماتو ته د لاسرسي د څارنې کمیسیون، «اطلاعاتو ته د لاسرسي د فرهنگ د دودولو او پیاوړتیا» ترنامه لاندې په د افغانستان بانک کې ښوونیز او مشورتي ورکشاپ دایر کړ.

دغه یو ورځنی ورکشاپ د معلوماتو او اطلاعاتو ته د لاسرسي د حق د تشریح کولو، اطلاعاتو ته د لاسرسي قانون د توضیح کولو او اطلاعاتو ته د لاسرسي حق د دودولو لپاره جوړ شوی وو، چې پکې د افغانستان بانک ګڼ شمیر کارکوونکو او د کمیسیون غړو برخه اخیستې وه.

د افغانستان بانک دویم مرستیال ښاغلي محمد قسیم رحيمي د اطلاعاتو د لاسرسي قانون د ۱۴ مادې او د روڼوالي اصل پر بنسټ اطلاعاتو او معلوماتو ته لاس رسۍ د خلکو له حقونو څخه وګڼل او زیاته کړه چې د افغانستان بانک چارواکي به د کره او اغیزناکه معلوماتو د شریکولو په موخه هیڅ ډول هڅې ونه

د پیسو وینځلو او د ترهګرۍ د تمویل څخه د مخنیوي په موخه د نړیوال بانک ښوونیز ورکشاپ

نثار احمد یوسفزي وویل چې د پیسو وینځلو او له ترهګرۍ سره د مبارزې د قانون د حکمونو له مخې، دا اداره دنده لري چې د افغانستان مالي معاملې باید د هغو وګړو له کارولو څخه خوندي وي، چې په نامشروع ډول پیسې ترلاسه کوي او بیا یې د ترهګرۍ د تمویل او نورو جرمونو د ملاتړ لپاره لګوي.

د یادونې وړ ده چې په دې ښوونیز درې ورځني ورکشاپ کې د ماليې، او د کورنیو چارو وزارتونو، د ګمرک، د ملي امنیت، څارنوالۍ، د افغانستان بانک د بېلابېلو آمریتونو د کارکوونکو په شمول د ځینو ادارو استازو ګډون کړی وو چې موخه یې د مالي زیانونو تثبیت او د مالي خطرونو د مخنیوي په موخه د کارکوونکو د وړتیاوو لوړول په ګوته شوي دي. □

سکتور باور او اعتماد نور هم لوړ شي. ښاغلي رحيمي د نړیوال بانک له خوا د دې ورکشاپ د جوړولو لپاره مننه وکړه او زیاته کړه چې د پیسو وینځلو او ترهګرۍ د تمویل سره مبارزه د نړیوال بانک په شمول د نورو ادارو همکاري ته اړتیا لري، خو په افغانستان کې مالي سکتور له هر ډول ګواښ څخه خوندي وي.

د نړیوال بانک استازي هم د مالي اقداماتو د نړیوالې ډلې (FATF) له خپر رنګه نوملړ څخه د افغانستان د وتلو مبارکي وویل او زیاته کړه چې باید افغانستان د پیسو وینځلو او ترهګرۍ سره مبارزې ته دوام ورکړي، خو نړیوال له افغانستان سره خپلې مالي معاملې نورې هم پراخه کړي.

همدا ډول د افغانستان د مالي معاملو او راپورونو د څېړنې د مرکز آمر ښاغلي

د پیسو وینځلو او د ترهګرۍ د تمویل د ګواښونو د څېړنې په اړه د نړیوال بانک له خوا ښوونیز پروګرام جوړ شو. د دې پروګرام اصلي موخه د مالي زیانونو تشخیص، د مالي معاملاتو خونديتوب، له ترهګرۍ د تمویل او پیسو وینځلو سره د مبارزې په اړه د ګډون کوونکو د معلوماتو لوړول دي.

د افغانستان بانک دویم مرستیال ښاغلي محمد قسیم رحيمي وویل چې د پیسو وینځلو او د ترهګرۍ د تمویل د مخنیوي مبارزه یواځې د افغانستان بانک دنده نه ده، بلکې نورې ادارې هم دا مسئولیت لري، چې پر وړاندې کله مبارزه وکړي، ځکه لکه څنګه چې افغانستان د مالي اقداماتو د نړیوالې ډلې له خپر رنګه نوملړ څخه په بریالۍ توګه بهر شو، همدا رنګه باید په سپین نوملړ کې پاتې شي او د نړیوالو پروړاندې د افغانستان د مالي

د افغانستان بانک د کار کوونکو د ګمارنې په پروسه کې د روڼوالي او شفافیت ډاډ ورکوي

کابل، د ۱۳۹۶ کال، د لیندۍ په ۱۷ مه د افغانستان بانک د شمال زون آمریت مرستیالې څوکۍ لپاره، له اتلس کسانو چې د افغانستان بانک داخلي کارمندان او باندني نوماندان ول، آزمویښه واخیستله.

د افغانستان بانک لومړي مرستیال ښاغلي واحدالله نوشیر د ګمارنې د آزمویښې له پروګرام څخه د لیدنې پرمهال د ګمارنې په پروسه کې د روڼوالي او مطالعې د کلتور په دودولو ټینګار وکړ او د بشري سرچینو له بېلابېلو مدیریتونو څخه د لیدنې ترڅنګ یې د افغانستان بانک کتابتون غښتلی او پرمختللی کتابتون یاد کړ. ښاغلي نوشیر زیاته کړه چې په افغانستان کې د مطالعې کلتور د دودولو لپاره باید ځوانان وهڅول شي چې د مطالعې یا لیک لوست لپاره وخت ورکړي، څو د لیک او لوست کلتور په افغانستان کې په تلپاتې دود بدل شي.

په همدې حال کې د افغانستان بانک دویم مرستیال ښاغلي محمد قسیم رحيمي هم له نوموړې آزمویښې څخه لیدنه وکړه او زیاته یې کړه چې د افغانستان بانک د نورو موخو ترڅنګ غواړي، کار وړ او ځواکمنو کسانو ته وسپاري چې په دې اړه خپلو موخو ته رسیدلي او د همدې لپاره د ګمارنې پروسې په روڼوالي او عدالت ټینګار کوي.

نوموړي د آزمویښو پروسې ګډوډوالو ته ډاډ ورکړ چې د افغانستان بانک د آزمویښې پروسه ډیره رڼه او پاکه ترسره کیږي او د هر ډول ستونزو د لیدو پرمهال ګډوډ وال کولی شي خپل شکایت له د افغانستان بانک سره شریک کړي، ځکه د افغانستان بانک بله موخه هم د روابطو پرځای ضوابطو ته لومړیتوب ورکول، روڼوالی او د تشکیلاتي جوړښت د ښه تنظیم لپاره د استعداد لرونکو او په لوړو زده کړو د سمبال وګړو په دندو ګمارل دي.

د یادونې وړه ده، د دې آزمویښې اعلان د ټولنیزو شبکو او د افغانستان بانک د رسمي سایټ له لارې ۱۵ ورځې مخکې ترسره شوی وو چې اوسمهال یې تحریرې آزمویښه ترسره شوه. په د افغانستان بانک کې د دندې د ترلاسه کولو لپاره هیڅ یو کس هم له تحریرې او تقریرې آزمویښې پرته، په دنده نه ګمارل کیږي. □

د دفتر ثبت اعتبارات عامه، در راستای ایجاد یک سیستم مصوّن معلومات اعتباری تلاش می ورزد

کابل، ۲۱ قوس ۱۳۹۶- اداره ثبت اعتبارات عامه د افغانستان بانک در رابطه به سیستم ثبت اعتبارات عامه و ثبت حقوق رهنی بر اموال منقول برای شماری از اعضای اتحادیه بانکداران و بانکهای تجارتي، برنامه آگاهی دهی را راه اندازی نمود.

محترم عزیزالله سادات آمر ثبت اعتبارات عامه گفت که هدف دفتر ثبت اعتبارات عامه، ایجاد یک سیستم مصوّن معلومات اعتباری است که مورد استفاده مؤسسات مالی، بانک های تجارتي، شرکت های مخابراتی و ادارات مربوطه قرار گرفته و این مؤسسات با استفاده از تسهیلات این سیستم میتوانند حین مراجعه مشتریان به منظور اخذ قرضه در مورد سوابق اعتباری افراد (مشتریان)، معلومات حاصل نمایند.

محترم سادات افزود که معاملات رهنی بر اموال منقول می تواند وسیله اساسی به منظور دسترسی به وجوه مالی به شمار رود، بدینوسیله دفتر ثبت حقوق رهنی بر تضمینات اموال منقول به تأسی از حکم ماده ۴۸ "قانون رهن اموال منقول در معاملات بانکی" و "مقررۀ ثبت اطلاعاتی های رهنی بر اموال منقول" به منظور ثبت اطلاعاتی های رهنی ایجاد گردیده است. هدف این سیستم؛ ثبت حقوق رهنی بر اموال منقول، تثبیت تقدم حقوق رهنی و نشر اطلاعاتی های رهنی به منظور آگاهی اشخاص ثالث می باشد.

در اخیر آمر ثبت اعتبارات عامه وظیفۀ اساسی آن اداره را تهیه معلومات اعتباری معیاری و ستندرد مطابق نورم های بین المللی و اصول متعارف بانکداری جهت عرضه خدمات اعتباری مطلوب که رضایت جانین را به وجه احسن بتواند فراهم سازد، بیان نمود. □

د جلال آباد په ځینو ښوونځیو کې د افغانی د کارولو په اړه د عامه پوهاوی پروګرامونه جوړ شول

د افغانستان بانک د افغانی د کارولو او ښه ساتلو بهیر په دوام کې دا ځل د جلال آباد په ځینو ښوونځیو کې د عامه پوهاوی پروګرامونه په لاره واچول.

د افغانستان بانک د ختیځې حوزې ساحوي دفتر مسول الحاج احمدزي توحیدیار له ځینو ښوونځیو څخه د افغانی ترویج د پیغام رسونې او همدا شان د زده کونکو د تشویق په موخه لیدنه وکړه، په یاده لیدنه کې چې زده کونکو ته د افغانی بانکونو په باره کې معلومات، د افغانی د دودولو گټې او همدا شان د ملي ارزښتونو په باره کې معلومات ورکړل شول ترڅنګ یې، د افغانی د ترویج په پیغامونو ښکلي شوي کتابي بکسې، کوچني کتابونه او همدا شان قلمونه ویشل شول، زده کونکو ژمنه وکړه چې خپله به هم افغانی کاروي او کورنۍ او چاپیریال کې به هم نور خلک وهڅوي تر څو افغانی په خپلو معاملاتو کې وکاروي. □

د افغانستان بانک د افغانی د دودولو په اړه د عامه پوهاوي پروګرامونه د کابل سربېره د هېواد نورو ولایتونو ته وغځول

د افغانستان بانک د افغانی د دودولو په اړه او د خلکو د معلوماتو د لوړولو په موخه د کابل په ګډون لوګر، پنجشیر، پروان، میدان وردک ولایتونو ته د ښوونځیو نارینه او ښځینه زده کونکو ته، ښونځي بکسې، قلمونه، زده کړه ایزې رسالې او یوشمیر نور خپریدونکي توکي ویشل او زده کونکي یې وهڅول چې د پېر او پلور پر مهال افغانی کارولو ترڅنګ په ساتنه کې هم کوښښ وکړي.

د افغانستان بانک د مرکزي زون آمر د ښوونځیو بکسو او قلمونو د ویش پر مهال وویل چې زده کونکي د هېواد د راتلونکي جوړونکي دي، بیا له ملي ارزښتونو سره د زده کونکو آشنا کول، چې افغانی هم د ملي ارزښتونو له ټولګې څخه دي، د ملي ارزښتونو څخه د ملاتړ لپاره لارې چارې برابرول دي. هغه زیاته کړه چې د دې ډالیو ویش ملي ارزښتونو ته درناوی دی او د راکړې او ورکړې پرمهال د افغانی کارول د هېواد والو ملي مسئولیت او دنده ده، ځکه چې افغانی، د افغانانو د ویاړ، ځواک او ملي هویت نښه ده.

دا پروګرام د افغانستان بانک د اسنادو او اړیکو آمریت له خوا پیل شوی چې موخه یې زده کونکو ته د افغانی دودولو په اړه معلومات ورکول او په پېر او پلور کې د افغانی کارول، د افغانستان بانک د دندو توضیح او تشریح کولو ترڅنګ د زده کونکو د معلوماتو لوړول ګڼل کیدل. د یادونې وړ ده چې دا پروګرام یوازې مرکزي ولایتونو ته ځانګړی شوی نه دی، بلکې د هېواد ګوټ ګوټ ته دا لړۍ وغځول شوه او د هېواد ګڼ شمیر ښوونځیو زده کونکي د افغانستان بانک د پیغامونو ترڅنګ له بېلابېلو ډالیو برخمن شول. □

اولین سیمینار علمی تحت عنوان مدیریت دارایی و بدهی ها در انستیتوت بانکداری و مالی افغانستان راه اندازی گردید

به اساس توافقات قبلی فی مابین انستیتوت بانکداری و مالی افغانستان و انجمن بین المللی مدیران مسلکی خطرات، نخستین سیمینار علمی تحت عنوان مدیریت دارایی ها و بدهی، راه اندازی گردید.

محترم محمد قسیم رحیمی معاون دوم د افغانستان بانک طی صحبت در این سمینار گفت که باگذشت هر روز موضوع مدیریت موثر خطرات و ایجاد چارچوب های مدون و تطبیق مودل های مختلفه در این عرصه اهمیت به سزایی پیدا نموده که حتی تطبیق بسیاری از رهنمود های جدید در سایر عرصه ها مانند محاسبه و مالی (IFRS9)، رهنمود های تفتیش داخلی، نظارت از سکتور مالی بر اساس شیوه های جدیدی که مبتنی بر مدیریت خطرات میباشد و سایر بخش های یک نهاد مالی، مستلزم داشتن یک سیستم قوی و فعال مدیریت خطرات است. توقع می رود تا نهاد های مالی به خصوص بانک ها تجارتي در این عرصه توجه جدی به خرج دهند. معاون دوم د افغانستان بانک در ادامه صحبت های خود از کارکرد های مهم د افغانستان بانک در عرصه مدیریت خطرات در سال های گذشته و تطبیق پلان تداوم فعالیت و جبران خساره ای د افغانستان بانک در حالات اضطراری یاد آوری نموده گفت که این پلان گام اساسی و مهم در راستای کاهش خطرات ناشی از وقفه عملیات اساسی د افغانستان بانک در حالات خاص میباشد و مؤسسات مالی نیز باید روی ایجاد سیستم های تداوم فعالیت در حالات اضطراری توجه لازم را معطوف داشته و در این راستا گام های عملی را بردارند.

سیمینار متذکره بعد از ارائه گزارش مختصر از کارکرد های انستیتوت بانکداری و مالی افغانستان طی سال گذشته، روی موضوع مدیریت دارایی ها و بدهی ها در نظام مالی کشور تمرکز نموده و بعد از بحث و تبادل نظر اختتام یافت.

قابل یاد آوریست که در این سمینار بر علاوه محترم محمد قسیم رحیمی معاون دوم د افغانستان بانک، رئیس انستیتوت بانکداری و مالی افغانستان، اتحادیه ای بانک های افغانستان، روسای بانک های تجارتي و شماری از کارمندان عالیرتبه نهاد های مالی و پولی، اشتراک ورزیده بودند. ■

د افغانستان بانک د یوه ټینگ مالي نظام جوړولو ته ژمن دی

کابل، ۱۳۹۶ کال د لیندۍ ۱۹- د افغانستان بانک د مالي نظام د ټینگښت پروژې په چوکاټ کې د یونیکن (UNICON) نړیوال شرکت سره د ۲۲۰ میلیونه افغانۍ په ارزښت د مالي چارو د څارنې آمریت د کارکوونکو مسلکي وړتیا لوړولو په موخه تړون لاسلیک کړ.

د افغانستان بانک دویم مرستیال ښاغلي محمد قسیم رحیمی د دې تړون د لاسلیک اصلي موخه د مالي او بانکي سکتور لایتینګښت وباله او ویې ویل چې په دې تړون کې د مالي چارو د څارنې آمریت د کارکوونکو د وړتیا لوړول، د مقرراتي کاري چوکاټ بیاکتل او د اړتیا په صورت کې د هغه تعدیلول، الکترونیکی ډیټابیس او د خطر پر اساس د څارنې طریقې بدلول او په عموم توګه د پیاوړي مالي سیستم جوړول رانغاړي.

دا تړون د هېواد د لوی اقتصاد د ثبات د تامینولو، د خصوصي سکتور پراخولو او د پراخه اقتصادي ودې په موخه د بیو د ثبات ساتلو او د سالمه مالي نظام د جوړولو لپاره د غوره نړیوالو تګلارو او کړنلارو د کارولو په برخو کې د افغانستان بانک د ژمنې پر بنسټ په پام کې نیول شوی دی. ■

په ننگرهار ولایت کې پولې خدمتونو وړاندې کوونکو او صرافانو لپاره روزنیز سیمینار جوړ شو

د صرافانو او د پولې خدمتونو د وړاندې کوونکو د کړنو د تنظیم د مقررې د تعدیل او د پیسو د وینځلو او د ترهگرۍ د مبارزې اړوندو موضوعاتو په اړه یوه ورځنۍ روزنیز سیمینار جوړ شو. په دی سیمینار کې چې د روان کال د لیندۍ په ۱۲ نیټه په ننگرهار ولایت کې جوړ شوې وو ۱۸۶ تنو صرافانو او د پولې خدمتونو وړاندې کوونکو ګډون کړې و.

په پیل کې د سیمینار موخې د ختیځ زون سیمه ایز مسئول لخوا وړاندې شو، ورپسې د صرافانو او د پولې خدمتونو د وړاندې کوونکو د کړنو د تنظیم د مقررې د تعدیل، د جواز ورکولو څرنگوالي او د پیسو د وینځلو او د ترهگرۍ پر وړاندې د مبارزې په هکله د مالي چارو د څارنې آمریت د مسئول لخوا ګډون والو ته وضاحت ورکړل شوه.

د دی روزنیز سیمینار په پای کې د اړوندو موضوعاتو په اړه آزاده خبرې اترې په لاره واچول شو او ورپسې د ګډون والو پوښتنې ته ځواب ورکړل شوه. ■

بورد نظارت شرعی د افغانستان بانک، تدویر جلسه داد

جلسه بورد نظارت شرعی د افغانستان بانک به تاریخ اول قوس ۱۳۹۶، تحت ریاست محترم دوکتور مصطفی نیازی رئیس بورد نظارت شرعی و اعضای محترم بورد دایر گردید که در این جلسه موارد مختلف بانکداری اسلامی مورد بررسی و تبادل نظر قرار گرفت که مختصر آنرا در اینجا به بحث می گیریم:

در این جلسه ابتداء روی دو مقررہ و رهنمود بانکداری اسلامی، پالیسی های بانک های تجارتي، تعديلات لازم در مقررہ صنفبندی دارایی ها بحث و مسایل شرعی مربوط دريچه بانکداری اسلامی بانک های تجارتي تبادل نظر و بررسی همه جانبه صورت گرفت.

چند مورد اول بعد از بحث و تبادل نظر از سوی بورد تأیید و تصویب گردیده و مورد اخیر که مسایل شرعی دريچه بانکداری اسلامی بانک های تجارتي را شامل می شد، برای آن راه حل های پیشنهاد گردید.

در اخیر این جلسه، مصاحبه و انټرویو با اعضاء و مشاوران پیشنهاد شده بورد شرعی دريچه های بانکداری اسلامی بانک های خصوصی، تحت ریاست محترم واحداالله نوشیر معاون اول د افغانستان بانک در حالیکه اعضای بورد نظارت شرعی نیز حضور داشتند، صورت گرفت که نتیجه آن به شکل رسمی به بانک های مذکور فرستاده شد. ■

مختصری در مورد اقتصاد جهان و افغانستان

اقتصاد جهان در مقایسه با سال گذشته، طی سال مالی ۱۳۹۵ رشد بطلی را تجربه نموده است. براساس گزارش بانک جهانی، رشد اقتصادی جهان از ۲.۷ درصد سال مالی ۱۳۹۴ در زمان تحت بررسی به ۲.۳ درصد تخمین گردیده که این رقم پس از بحران مالی سال ۲۰۰۷-۲۰۰۸ ضعیف ترین عملکرد اقتصاد را نشان می دهد و عامل اساسی آن کاهش سرمایه گذاری، کاهش تجارت جهانی و افزایش سطح بی باوری در پالیسی ها عنوان شده است. تولیدات ناخالص داخلی کشورهای دارای عاید پائین با ثبت ۴.۷ درصد رشد، همچنان در حالت ضعیف قرار دارد. دلایل که در عقب این رشد بطلی نهفته اند، پائین بودن قیم اجناس، وضعیت نامناسب اقلیمی و چالش های سیاسی و امنیتی گفته شده اند.

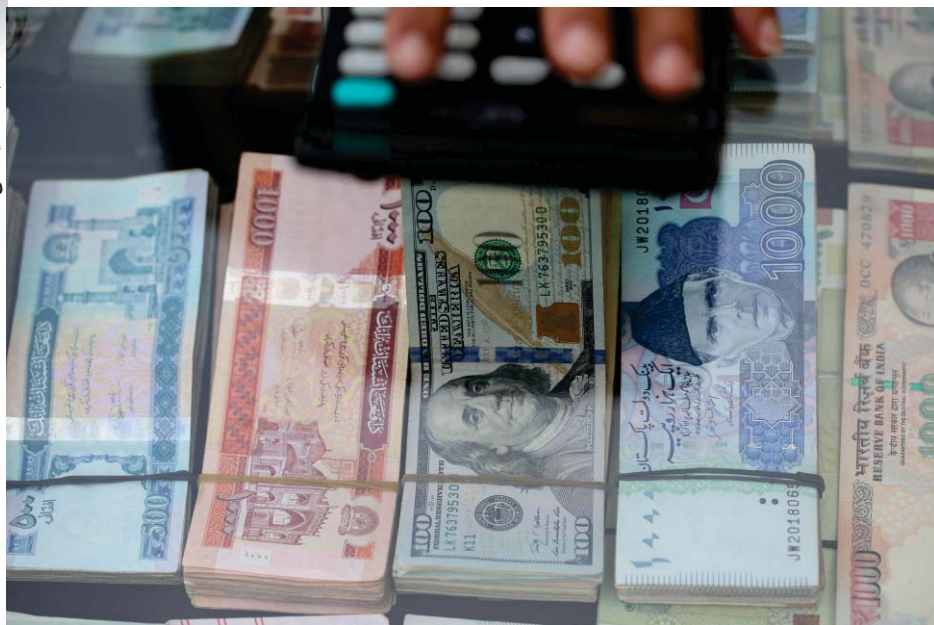
باید گفت که اقتصاد افغانستان، طی سال مالی ۱۳۹۵ باوجود محدودیت ها و چالش های حاد متداوم اقتصادی که اساساً دلیل آن بی باوری های سیاسی و اوضاع وخیم امنیتی عنوان شده، رشد بهتر را به ثبت رسانده است. اقتصاد افغانستان، طی سال مالی ۱۳۹۵ رشد مثبت ۳.۶ درصدی را در تولیدات ناخالص داخلی خود به ثبت رسانده که این رقم نسبت به رشد منفی ۲.۲ درصدی سال مالی ۱۳۹۴ افزایش را نشان می دهد. این رشد اساساً به دو سکتور اقتصادی زراعت و خدمات ربط می گیرد. سکتور زراعت بگونه استثنایی عملکرد خوبی را نسبت

به سال گذشته، نشان داده است. در عین حال، سکتور خدمات نیز از عملکرد خوبی برخوردار بوده، در حالیکه سکتور صنعت در زمان تحت بررسی، عملکرد ضعیف را نشان داده است.

رشد سکتور زراعت در نتیجه حمایت دولت و آب و هوای مناسب، از حالت منفی ۱۶.۹ درصدی سال مالی ۱۳۹۴، به ۱۲ درصد افزایش یافته است. قابل تذکر است که افزایش در تولیدات مواد مخدر طی سال مالی ۱۳۹۵ (که از ۴۸.۴- درصد به ۴۵.۵ درصد افزایش یافته) به گونه قابل ملاحظه در رشد سکتور زراعت نقش داشته است.

در اخیر سال مالی ۱۳۹۵ قیم جهانی اجناس در بخش انرژی و مواد غیر انرژی نرخ بلندی را به ثبت رسانده است. این در حالیست که قیمت انرژی بالاثر افزایش قیمت ذغال سنگ، به اندازه ۱۱ درصد افزایش و قیم مواد غیر انرژی تنها به اندازه ۱ درصد کاهش یافته که اساساً علت آن قیم فلزات گفته شده است. از آنجائیکه اقتصاد افغانستان عمدتاً به واردات متکی بوده، افزایش قیمت جهانی اجناس بالای قیم داخلی افغانستان تأثیر گذار است.

تورم شاخص قیم مصرفی عمومی، طی ربع چهارم سال مالی ۱۳۹۵ روند صعودی را طی نموده است. سنجش تغییرات سال به سال تورم شاخص قیم مصرفی از نرخ ۰.۱ درصدی ربع مشابه سال گذشته، در ربع چهارم سال مالی ۱۳۹۵ به ۴.۵ درصد افزایش یافته است. این در حالیست که سنجش تورم ربع به ربع از ۱.۶ درصد ثبت شده ربع مشابه سال گذشته در زمان تحت بررسی طور اندک به ۲.۰ درصد افزایش ثبت شده است. □

ذخایر ارزی در داد و ستدهای بین المللی، سرمایه گذاری های بین المللی و تمام جنبه های اقتصاد جهانی مورد استفاده قرار می گیرد. ذخایر ارزی برای یک کشور نقش حیاتی و ارزنده ئی دارد و میتوان از آن در وضعیت بد اقتصادی استفاده نموده تا به مشکلات جدی اقتصادی از این طریق رسیده گی نماید.

تا دهه ۱۸۶۰ کشورهای صنعتی دنباله رو انگلستان بودند و ارز خود را منطبق بر استاندارد طلا قرار میدادند. در آن زمان، انگلستان بزرگترین صادر کننده اجناس و خدمات در جهان محسوب میشد و ۶۰ درصد معاملات بین المللی بر اساس پوند استرلینگ صورت می گرفت. در آن زمان لندن مرکز بازارهای بیمه بود و سرمایه گذاری ها را از سراسر جهان جذب می کرد.

در جهان از ارز های متفاوت برای ذخایر ارزی استفاده بعمل می آید که مهم ترین ارزهای ذخیره جهان را در ذیل ارائه می نمائیم:

۱- دالر امریکائی

امروز دالر ایالات متحده آمریکا، یکی از پر استفاده ترین ارزها در ذخایر تخصیصی است. طی دهه گذشته به طور اوسط، دو سوم ذخایر تخصیص یافته ارز خارجی کشورها به دالر امریکایی بوده است. به همین علت میتوان گفت که دالر در وضعیت ارز ذخیره قرار دارد؛ بنابر این امریکا تا حدودی و بصورت ساده تر میتواند بودجه بالاتری به تجارت اختصاص داده و اثرات بد اقتصادی را به طور چشمگیری مهار نماید. دالر همچنان منحصی ارز مورد اعتبار برای ذخایر ارزی

نقش ذخایر ارزی در اقتصاد کشورها

محبوب الله شریفی

مسئول خطرات آمریت عمومی عملیات بازار

مورد استفاده قرار میگرفت. ظهور امریکا به عنوان ابرقدرت اقتصادی جهان و ایجاد سیستم فدرال ریزرف در سال ۱۹۱۳، حاکمیت اقتصادی امریکا از نیمه دوم قرن بیستم به بعد و ضعف اقتصادی انگلستان طی نیمه دوم قرن بیستم، منجر به از دست رفتن جایگاه پوند استرلینگ به عنوان مهم ترین

باقی خواهد ماند؛ چون در دارایی هایی مانند اوراق بهادار و خزانه امریکا دارای ثبات است.

۲- یورو

در حال حاضر یورو دومین ارز ذخیره رایج در جهان است که حدود یک چهارم ذخایر تخصیص یافته را به خود اختصاص می دهد. پس از جنگ جهانی دوم و بازسازی اقتصاد آلمان، «مارک» هلند به دومین ارز ذخیره مهم بعد از دالر امریکا تبدیل شد. زمانیکه یورو در اول جنوری سال ۱۹۹۹ معرفی شد، جایگزین مارک آلمان، فرانک فرانسه و ده ارز اروپایی دیگر شد.

۳- پوند استرلینگ

پوند استرلینگ در قرن ۱۹ میلادی و نیمه اول قرن بیستم، منحصی مهم ترین ارز برای ذخایر ارزی بود که در بخش زیاد جهان

ارز ذخيره جهان شد. در دهه ۱۹۵۰ هنوز نيمی از ذخاير جهانی بر اساس پوند استرلینگ بود؛ اما سهم آن از ۲۰ سال گذشته حدود ۱۰ درصد کمتر شده است.

ساير ارزهای ذخيره مهم دنيا شامل ين جاپان، فرانک سويس، دالر کانادا و يوان چين است. کشورهایی مانند روسيه و جمهوري خلق چين، بانکهای مرکزی و گروه‌ها و تحليلگران اقتصادی مثل (شورای همکاري خليج) می خواهند تا یک ارز مستقل جديد جایگزین دالر امريکايی، به عنوان ارز ذخيره شود. چين، روسيه، هند، ترکيه، برازيل، ونزوئلا و ديگر کشورهای توليدکننده نفت اخيراً توافق کرده اند که تمام داد و ستدها و سرمايه‌گذاری های دو جانبه خود را بر اساس ارزهای کشور خود انجام دهند که اين خود باعث کاهش نیاز به ارز بين‌المللی می شود.

بر اساس گزارش سازمان اطلاعات مرکزی امريکا، در اخير سال ۲۰۱۴ چين ۳۹۸۰ ميليارد دالر ذخيره ارز و طلا دارد که بيشترين رقم بين کشورهای جهان است. جاپان با داشتن ذخاير ۱۲۶۷ ميليارد دلری در رتبه دوم و عربستان سعودی با ۷۵۶ ميليارد دالر در رتبه سوم قرار گرفته‌اند.

با اين حال، سويس با ۵۳۶ ميليارد دالر ذخيره ارزی، تايوان با ۴۲۹ ميليارد دالر، روسيه با ۴۱۸ ميليارد دالر، هند با ۳۰۹ ميليارد دالر، جرمني با ۱۹۸ ميليارد دالر، فرانسه با ۱۴۴.۹ ميليارد دالر، امريکا با ۱۴۴.۶ ميليارد دالر، قطر با ۴۷ ميليارد دالر، کويت با ۳۸.۵ ميليارد دالر در رده های بعدی قرار دارند.

بر اساس اين گزارش در ميان ۱۶۸ کشور جهان، افغانستان از لحاظ حجم ذخاير ارزی و طلای خود با ۶.۴ ميليارد دالر در جایگاه ۸۷ قرار گرفته است. طبق اين گزارش ذخاير ارزی افغانستان بيشتر از ۸۱ کشور است و طی سال جاری ميلادی ذخاير اسعاری کشور حدود ۸ ميليارد دالر گفته شده است.

در پايان سال ۲۰۱۶ ميلادی، ذخاير ارزی عربستان ۵۵۳ ميليارد دالر، روسيه ۳۶۵ ميليارد دالر، هند ۳۵۹ ميليارد دالر، فرانسه ۱۳۸ ميليارد دالر، ايتاليا ۱۳۰ ميليارد دالر، انگلستان ۱۲۹ ميليارد دالر، امريکا ۱۱۷ ميليارد دالر و ترکيه ۱۱۵ ميليارد دالر به ثبت رسيده است.

طبق آخرين آمار منتشر شده از سوی صندوق بين‌المللی پول از سه ماه دوم سال ميلادی جاری، سهم دالر از ذخاير خارجی کشورهای جهان کاهش یافته است. با اين حال، دالر امريکا همچنان بيشترين سهم را در بين ارزهای جهانی از ذخاير خارجی کشورهای جهان به خود اختصاص داده است.

طبق گزارش صندوق بين‌المللی پول در سه ماه دوم سال ۲۰۱۷ ميلادی سهم دالر امريکا از ذخاير خارجی کشورهای جهان بيش از ۵.۹ هزار ميليارد دالر و در حدود ۶۳.۸ درصد از منابع گزارش شده است که در مقايسه با سه ماه اول سال جاری ميلادی حدود یک درصد کاهش یافته است.

ارزهای يورو با ۲۰ درصد، پوند انگليس با ۵ درصد، ين جاپان با ۴.۶ درصد، دالر کانادا با ۱.۹ درصد و دالر استراليا با ۱.۷ درصد در رده های بعدی اين لست قرار دارند.

اين درحاليست که صندوق بين‌المللی پول به تازگی يوان چين را نيز به عنوان ارز رسمی پذيرفته و سهم اين ارز در ذخاير خارجی کشورها را نيز اعلام می کند.

کاهش سهم دالر از ذخاير خارجی کشورهای جهان در حالی رخ داده که در سال های اخير کشورهای جهان به رهبری چين و روسيه اقدامات متعددی در راستای کاهش سلطه دالر بر تجارت جهانی انجام داده اند.

رواج دالر به عنوان ارز جهان و استفاده گسترده از آن، تنها به منظور ذخيره دارایی های خارجی است و در صورتیکه از رونق استفاده از دالر کاسته شود، به طور قطعی کشورهای جهان نيز از روش های ديگری برای ذخيره دارایی های خارجی خود استفاده خواهند کرد.

ذخاير خارجی کشورها در واقع منابع مالی بانک های مرکزی کشورهای جهان است که به عنوان پشتوانه سياست های پولی داخلی ذخيره می شود. استفاده از ارزهای ديگر کشورهای جهان یکی از روش های پيش روی بانک های مرکزی برای ذخيره دارایی های خارجی است.

بانک های مرکزی و دولت ها از روش های ديگری همچون خريد فلزات گرانبها نيز به منظور ذخيره دارایی های خارجی خود استفاده می کنند. □

منابع:

۱. <https://www.thebalance.com/foreign-exchange-reserves>
۲. <https://www.investopedia.com/articles/investing>
۳. <https://www.iranjib.ir/shownews>

د افغانستان بانک زاړه بانکوټونه وسوځول

پيسو څخه د خلکو د ناسمې ساتنې او ناوړه کارولو له امله ژر زيريري.

دغه راز د ۱۳۹۶ کال د لړم د میاشتې په ۲۳ مه نېټه د افغانستان بانک د بانکوټونو د ټاکل شوي پلاوي پر وړاندې ۴۱۵،۸۰۰،۰۰۰ افغانۍ زاړه بانکوټونه

وسوځول چې موخه یې د زرو او مندرس بانکوټونو له منځه وړل او پرځای یې د نویو بانکوټونو کارول دي.

د یادونې وړ ده چې زاړه بانکوټونه د ولسي جرگې، مشرانو جرگې، د عدلیه وزارت او امنیتي ارګانونو د استازو په ګډون او د افغانستان بانک د چارواکو پر وړاندې سوځول کيږي. □

د افغانستان بانک د قانون د ۳۹ او ۴۲ مادې پر بنسټ او ۱۵۹۶ حکم له مخې د ۱۳۹۶ کال د لیندۍ په ۱۶ نېټه درې سوه نوي میلیونه افغانۍ زاړه بانکوټونه د ټاکل شوي پلاوي پر وړاندې وسوځول شول.

د افغانستان بانک دویم مرستیال ښاغلي محمد قسیم رحيمي د ۳۹۰ میلیونه افغانیو زرو بانکوټونو د سوځولو پر مهال، د خلکو له خوا د پیسو پر کارولو نیوکه وکړه او وې ویل، چې په افغانستان کې له پیسو څخه سمه ساتنه نه کيږي او ټول افغانان باید په پیر او پلور کې افغانۍ وکاروي او ترڅنګ یې په ساتلو هم خپل هڅې جاري وساتي.

ښاغلي رحيمي زیاته کړه چې که څه چې هم افغانۍ بانکوټونه په لوړ کیفیت چاپ شوي، خو په ورځنیو چارو کې له دغو

شفافیت و حسابداری

یکی از ارزش های محوری د افغانستان بانک است

د افغانستان بانک در کنار سایر فعالیت های خویش که طرح، اتخاذ و اجرای سیاست پولی، اجرای سیاست ارز و ترتیب اسعار افغانستان، چاپ، ضرب و نشر پول کاغذی و مسکوکات و انجام وظایف منحیث بانکدار، مشاور و نماینده مالی دولت و دیگر وظایف را در بر می گیرد، همواره تلاش نموده است تا فعالیت ها و دستاوردهای د افغانستان بانک را از طریق مختلف چون (مجله بانک، راپور های ربعوار، راپور سالانه، وب سایت و شبکه های اجتماعی) به آگاهی شرکای ذینفع از سیاست های د افغانستان بانک برساند.

د افغانستان بانک در کنار توجه به اصل شفافیت و حسابداری و بدسترس قرار دادن اطلاعات به مردم از عملکرد بانک و تطبیق برنامه های از قبل تعیین شده در جهت تحکیم ثبات قیم و ایجاد نظام سالم مالی که بتواند پاسخگوی ثبات اقتصاد کلان کشور، انکشاف سکتور خصوصی و

رشد فراگیر اقتصادی باشد، در زمینه نهادینه سازی فرهنگ ترویج و حفظ و نگهداشت پول افغانی که نشان دهنده هویت ملی ماست، کارهای روشنگرانه و چشمگیر را انجام داده است.

خوشبختانه، نظر به پلان و پالیسی ترتیب شده د افغانستان بانک و طبق طرح ترویج افغانی و تبلیغات آمریت اسناد و ارتباط، امور تبلیغاتی این نهاد به گونه منظم و سیستماتیک به پیش میرود و در سال روان مالی از طریق مختلف مانند ساخت کلیپ های تصویری و نشر آن از رسانه ها (تلویزیون ها و رادیوهای دولتی و خصوصی چه در مرکز و ولایات)، نشر پیام ها و نظریات مردم از شبکه های اجتماعی چون فیسبوک، تویتو، یوتیوب و گوگل پلس، نصب بلبورها حاوی پیام ترویج افغانی در مرکز و ولایات، چاپ رساله های آموزشی، بروشور ها و توزیع آن در مراکز تجارتي بزرگ و کوچک، چاپ پوستر، خریطه پلاستیکی همراه با

پیام های د افغانستان بانک، ساخت رساله های آموزشی تصویری رسامی و کارتون برای اطفال به زبان های ملی کشور (پشتو و دری)، ساخت قلم و بکس مکتب مزین با پیام های ترویج افغانی جهت روشن ساختن اذهان جوانان و نوجوانان کشور در رابطه به ارزش های ملی و توزیع آن به مکاتب پایتخت و ولایات از فعالیت های ملموس د افغانستان بانک است که در آینده نتایج مثبت را در پی خواهد داشت. به همین ترتیب، راه اندازی مسابقات ورزشی تیم های فوتبال و کرکت د افغانستان بانک با تیم های دولتی و خصوصی تحت عنوان (پول افغانی هویت ملی ماست) از جمله روزنه های دیگریست که د افغانستان بانک در سال مالی ۱۳۹۶ طرح و راه اندازی نموده است. □

زیرک ملیا

چابهار بندر، د افغانستان او هندوستان سربېره به د منځنۍ آسيا ترانزيت هم پراخ کړي

يې نوی باب پرانیستل شو. د لومړي ځل لپاره د ایران د چابهار بندر له لارې افغانستان ته د هند د ۱۱۰ زره متریک ټنو مرسته شویو غنمو لېږد د درې واړو هېوادونو د هغو خبرو او غونډو مثبت پایله ده چې د سیمې او په ځانګړې توګه د دې هېوادونو د سوداګرۍ او ترانزیت د پراختیا لپاره تر ډېره وخته روانې وې.

د دې بندر له لارې د هندوستان د مرستو لړۍ او تګ راتګ پیل شوې دی چې د هندوستان د وړیا مرستو لومړنۍ جوړه یې د بېړۍ په وسیله له هغه هېواده، د چابهار پر لوري او بیا له هغه ځای څخه د لږم د میاشتې په ۲۰ نیټه افغانستان ته را ورسیده. تهران، کابل او نوې ډهلي تېر کال د چابهار بندر پرانیست او هندوستان ژمنه وکړه چې د دغه بندر په پراخولو سره به

چابهار بندر فعالیتو سره به نه یوازې دافغانستان او هند ترمنځ، بلکې له ایران او منځنۍ آسیا هېوادونو سره به یې سوداګریزې اړیکې پیاوړې شي.

له چابهار بندر څخه ګټه اخیستنه چې د افغانستان او ایران او افغانستان او هند ترمنځ مطرح شوه او په درې اړخیز ډول پرې موافقه شوې ده او فعالیتدل یې یو لوی مثبت ګام دی چې د ترانزیت د پیاوړتیا په برخه کې نه یوازې د افغانستان، بلکې د سویلي او منځنۍ آسیا هېوادونو ته هم اړتیا لري چې لدې لارې ګټه واخلي او خپل د اړتیا وړ توکي صادر او وارد کړي.

د دې بندر له فعالیتو سره د افغانستان په شمول د هند او ایران اقتصادي هیلې رښتیا شوې او د اقتصادي پرمختګ لپاره

دولت په دې باور دی چې له چابهار بندره ګټه اخیستنه نه یوازې د افغانستان، بلکې د سویلي او منځنۍ آسیا له ترانزیت سره هم مرسته کوي او کولی شي د افغانستان له لارې هندوستان ته د توکو صادرات او واردات کچه لوړه شي.

د چابهار بندر لومړی فاز د ۱۳۹۶ کال د لیندۍ په ۱۲ مه نیټه د افغانستان او هندوستان د چارواکو په شتون کې د ایران د ولسمشر حسن روحاني له خوا پرانیستل شو. شاوخوا یو نیم کال مخکې افغانستان، هند او ایران د چابهار بندر درې اړخیزه هوکړه لاسلیک کړه، چې له مخې به یې هند او افغانستان سوداګریزه راکړه او ورکړه له همدې لارې ترسره کړي. هند وایي چې د

۵۰۰ ميليونه ډالر لګوي. که چيرې دا بندر په سمه توګه فعال شي، لږ تر لږه د پاکستان له خوا وارداتو تګه کمه شي او په هغه صورت کې چې پاکستان غواړي د اړتيا وړ توکو د تګ او راتګ پرمهال پر افغانستان فشار راوړي، ترڅو يې غوښتنې ومنل شي، وروسته لدې به دغه دباو هيڅ ځای هم ونه نيسي او د تورخم بندر د بنديدا په صورت کې به افغانستان د اړتيا وړ توکي د چابهار بندر له لارې راوړليروي.

په ورته وخت کې د اقتصادي چارو يو شمېر کارپوهان د چابهار بندر پرانيسته د افغانستان لپاره ستره اقتصادي لاسته راوړنه ګڼي او وايي چې په دې سره به افغانستان د پاکستان د ترانزيت له انحصاره خلاص شي.

دا د افغانانو لپاره يو ښه زېږی دی چې افغانستان ورځ تر بلې په بهرنۍ سوداګرۍ کې د يوه يا دوو هېوادونو له انحصاره خلاصی مومي او اوسمهال افغانستان ډېرې لارې په مخ کې لري.

افغانستان د سوداګرۍ د ودې په موخه د سيمې هېوادونو سره خپلې اړيکې پراخوي چې دا کولی شي د صادراتو کچه لوړه او د سوداګرۍ د پرمختګ لپاره لارې چارې هوارې کړي، ځکه اقتصادي پراختيا ټولنيز پرمختګ ته زمينې برابرې وي، بېکارۍ له منځه وړي، توليداتو کچه لوړه وي او په ټوله کې دا

کار د هېواد په امنيت کې مهم رول لوبوي.

که څه هم يو شمېر افغان سوداګر وېره لري چې د ايران او افغانستان د اوبو پر سر لانجې ته په کتو فکر کېږي چې په اورمهالي کې شايد ايران هم په چابهار بندر کې ستونزې جوړې کړي، خو دا يوازې د افغانستان په ګټه نه، بلکې په دې بندر کې د ايران پراخې اقتصادي ګټې هم نغښتې دي او فکر نه کيږي چې دا هېواد به په راتلونکي کې د افغان ترانزيت مخه ډب کړي.

د چابهار بندر څخه په ګټې اخيستنې سره به د افغانستان توکي په ډېره اسانه او کمه موده کې هندوستان ته صادر شي او په بدل کې به يې د هېوادوالو د اړتيا وړ توکي له هندوستان نه افغانستان ته راوړل شي او د دې بندر څخه په ګټې اخيستنې سره به هندي توکي د افغانستان او ايران له لارې تر منځنۍ آسيا پورې لار پيدا کړي.

د معلوماتو له مخې دا بندر د دې تر څنګ چې د سويلي آسيا هېوادونه له منځنۍ آسيا سره نښلوي، د خليج هېوادونو مرکزي آسيا او قفقاز حوزې په ورسولو کې هم مهم رول لري.

هند د نړۍ د لسو غټو توليدونکو هېوادونو څخه دی، چې صنعت يې وده کړې او ډير نفوس لري او د افغاني توکو د خرڅلاو لپاره ښه بازار دی، نو دا لار له

همدې امله افغانستان او د افغانستان له لارې منځنۍ اسيا ته د سوداګرۍ د پراختيا په خاطر هندوستان ته يوه اړينه اړتيا ده چې د افغانستان لپاره به هم د سوداګرۍ د ودې لارې چارې برابرې کړي.

افغانستان که له يوې خوا په وچه کې راګير هېواد دی خو له بل پلوه بيا داسې جغرافيايي موقعيت له ځان سره لري، چې د سويلي او منځنۍ آسيا ترمنځ د پل ارزښت يې خپل کړی دی.

د سيمې ډيرۍ هېوادونه په ځانګړي توګه چين، هندوستان، پاکستان او د منځنۍ آسيا ډيرۍ هېوادونه کولی شي د افغانستان له لارې د اړتيا وړ توکو ليرد او راليرد ترسره کړي. □

حميدالله فيضي

مآخذ:

1. <http://tkg.af/pashto/2016/>
2. <http://tatobaynews.com>
3. www.bbc.com د بي بي سي آزاده جرګه ګڼي
4. www.azadiradio.org

بانک جهانی: رشد اقتصادی افغانستان اندکی بهبود می یابد

کابل، ۳۰ عقرب ۱۳۹۶ - براساس تازه ترین گزارش اقتصادی بانک جهانی، پیش بینی میگردد که رشد اقتصادی افغانستان تنها اندکی از میزان ۲.۲ درصدی سال گذشته به ۲.۶ درصد در سال ۲۰۱۷ افزایش یابد. این در حالیست که وخامت اوضاع امنیتی بر اقتصاد این کشور تأثیر ناگوار داشته است.

وضعیت امنیتی در کشور به وخامت گراییده، چنانچه بلند رفتن سطح ناامنی و جرایم نمی گذارد که اعتماد متشبثین و

مستهلکین از اثرات انتقال مسئولیت های امنیتی در سال ۲۰۱۴ که در آن سال بیشترین تعداد نیروهای بین المللی از کشور خارج شدند، بطور کامل اعاده گردد. رشد اقتصادی از سطح سال های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ زمانیکه افغانستان شاهد پائینترین رقم از سال ۲۰۰۳ به بعد بود، بطور نسبی بلند رفته است.

آمار تقریبی از نیمه اول سال ۲۰۱۷ میلادی تاکید بر کمرنگ شدن میزان فعالیت های اقتصادی مینماید، درحالیکه

سروی های ربعوار از مشاهدات و برداشت های متشبثین حاکی از آنست که تمایل و اعتماد متشبثین از ربع اول تا دوم سال ۲۰۱۷ بهبود یافته، اما باز هم نسبت به زمان مشابه سال ۲۰۱۶ اندکی پائینتر است.

در نتیجه بهبود در مدیریت جمع آوری و تطبیق مالیات از سوی دولت، اکنون عواید داخلی در سطح مطلوبی قرار داشته و توقع میروود تا آخر امسال به هدف تعیین شده در بودجه برسد. پس از کاهش سرسام آور میزان عواید در سال ۲۰۱۴، در حال

حاضر جمع آوری عواید برای سومین سال متوالی به شیوه مطلوب آن عملی میشود. ارقام حاصله مبین آنست که در هشت ماه نخست سال ۲۰۱۷، اندازه عواید داخلی سالانه به اندازه ۱۳ درصد (در مقایسه با زمان مشابه در سال گذشته) رشد داشته است.

"وخامت اوضاع امنیتی تاثیر مستقیم بر تلاشهای دولت در راستای تأمین و تداوم رشد اقتصادی و فرصت های کاری و ارائه خدمات عامه برجا گذاشته است،" **شوبهم چوهدری، رییس دفتر بانک جهانی در کابل** ضمن اظهار این مطلب، تصریح نمود: "ما از عزم و اراده دولت افغانستان برای ایجاد صلح و ثبات در سراسر کشور قدر دانی می نمائیم و جهت مؤثریت این تلاش ها نیاز است، تا در عرصه های اقتصادی پیشرفت ها به گونه پایدار تسهیل و تأمین گردد. بهبود حکومنداری محلی، گسترش اصلاحات، اعاده اعتماد مردم و مبارزه با فساد از جمله موارد کلیدی به منظور دستیابی به رشد مداوم و رفاه سراسری پنداشته میشوند".

در صورتیکه اوضاع امنیتی در مقایسه با شرایط فعلی بدتر نشود، پیش بینی میشود که میزان رشد اقتصادی افغانستان در سال

۲۰۱۸ میلادی به ۳.۲ درصد افزایش یابد. گرچه این رقم نشان دهنده رشد بالاتر نسبت به سال های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ است، باز هم در مقایسه با میزان اوسط رشد اقتصادی ۹.۶ درصدی میان سال های ۲۰۰۳ و ۲۰۱۳ به مراتب کمتر است. کاهش همزمان تقاضای داخلی و تضعیف اعتماد متشبین از یکسو، و تشدید نا امنی ها و ابهام نسبت به آینده سیاسی افغانستان پس از سال ۲۰۱۴ از سوی دیگر، به پائین آمدن سطح رشد اقتصادی انجامیده است. با اینحال، شواهد غیررسمی نشان میدهد که اعتماد متشبین و مستهلکین کم کم رو به بهبود بوده، چون بعد از اعلام راهبرد جدید ایالات متحده امریکا برای افغانستان و حوزه جنوب آسیا، ابهامات در مورد حضور نیروهای ائتلاف بین المللی تا حدی برطرف گردیده است. اگر پیشرفت های حاصله به منظور تأمین امنیت و تحکیم ثبات گسترش یابند و روند اصلاحات درازمدت و جریان کمک های مالی بین المللی حداقل در وضعیت کنونی پایدار باقی بماند، توقع میرود که میزان رشد اقتصادی نیز به گونه متعادل افزایش یابد. انتظار میرود که رشد اقتصادی در ۲ تا ۳ سال آینده با اتخاذ یک سلسله تدابیر

مشخص در عرصه مدیریت مالی و اصلاحات پالیسی افزایش یابد. از جمله این تدابیر مؤثر میتوان از بهبود بخشیدن تطبیق بودجه، و تخصیص بیشتر منابع برای مصارف بودجوی که نیازمند نیروی کاری بیشتر بوده و بر برنامه های محلی که به افراد نیازمند جامعه میرسند، را نام برد. ■
منبع:

1. <https://blogs.worldbank.org/endpovertyinsouthasia/ps/node/1404>

افغانستان د اقتصادي غښتلتيا په لور

د معلوماتو له مخې د روان زيږديز کال په لومړيو پنځو مياشتو کې د افغانستان د تازه مېوو صادرات د تېر کال د ورته وخت پرته له اته سلنه ډېر شوي دي. سېر کال ۹۰ زره ټنه انگور، انار او زردالو بهر ته استول شوي چې د تېر کال پرته له اته سلنه زياتوالي ښکاره کوي.

د افغانستان مېوه اوس لومړی ايران او بيا د ايران د چابهار او عباس بندرونو له

شي. د دې پرمختګ لاملونه د صادراتو زياتيد، د چابهار بندر پرانيسته، له هندوستان سره د هوايي دهليز جوړيدل، د لاجوردو لارې د تړون لاسليک، د منځنۍ آسيا له هېوادونو سره په بېلابېلو برخو کې د تړونونو ترسره کيدل او د اوسپنې له پټلۍ سره د افغانستان تړل دي. د افغانستان د سوداګرۍ او صنايعو خونې

د نړيوال بانک د نوي راپور له مخې د افغانستان اقتصادي وضعيت د تيرو دوو کلونو په موده کې د تيرو کلونو په پرتله ښه شوی دی. د افغانستان په هکله د نړيوال بانک په نوي اقتصادي راپور کې د دغه هيواد اقتصادي وده، د تير عيسوي ۲۰۱۶ کال په ترڅ کې ۲،۲ فيصده ثبت شوې وه، چې اټکل شوی په روان ۲۰۱۷ عيسوي کال کې ۲،۶ فيصدو ته لوړه

لارې ځينې نورو هېوا ته هم لېږدول کېږي. د افغانستان د سوداګرۍ او صنايعو د خونې په وينا، په دغه پرمختګ سره اټکل کېږي چې د مېوې د صادراتو کچه د روان کال تر پايه ۲۰ سلنه نوره هم لوړه شي.

تېر کال افغانستان ۱۵۰ زره ټنه صادرات درلودل، سړ کال بښايي ۵۰ زره ټنه صادراتی کچه ډيره شي او دوه سوه زره ټنو ته ورسېږي. که څه هم پاکستان د افغانستان د تازه ميوې لپاره يو دوديز بازار ګڼل کېږي، خو افغان سوداګر په هند، عربي او اروپايي هېوادونو کې خپلو محصولاتو ته د لويو بازارونو په لټه کې دي. تير کال څه باندې ۴۰ زره ټنه انار له افغانستان بهر صادر شوي دي خو سړ کال اټکل شوی چې دا لړۍ هم لوړه شي.

اوس مهال افغانستان د منځنۍ آسيا هېوادونو په ګډون له چين سره هم د اوسپنې پټلۍ له لارې نښلول شوی او له دې لارې هم ليرد او راليرد پيل شوی دی. د افغانستان دولت هڅه کوي چې خپلو اقتصادي اړيکو او راکړو او ورکړو ته پراختيا ورکړي او په دې سره وکولی شي هم خپلو محصولاتو ته بازار پيدا کړي او هم د نړۍ له محصولاتو ګټه پورته کړي.

د معلوماتو له مخې افغانستان هر کال د دوو مليارده ډالرو په ارزښت خوراکي توکي او د يو مليارده ډالرو په ارزښت ساختماني مواد له بهرنيو هېوادونو څخه افغانستان ته واردوي، چې ورځ تر بلې د دې توکو ځينې برخې د هېواد دننه توليديږي او ګاونډيو هېوادونو ته د افغانستان اړتيا کمه وي.

د افغانستان دولت په کور دننه کې د سوداګرۍ د ودې او د توليد زياتوالي په موخه صنعتي پارکونو څخه ګټه اخيستنې اسانه کړې، په قرار دادونو کې يې ۲۵ سلنه سوداګرو ته لومړيتوب ورکړی، کورنيو توليداتو لګښت ته يې لارې چارې برابرې کړي، بيروکراسي لږ شوې، سوداګر هڅول شوي چې توليد ته مخه کړي، د سوداګرو د شتمنۍ خونديتوب په موخه بېلابېلې ادارې جوړې شوي، خوبياهم د هېواد ټول ښارونه په وارداتو ولاړ دي، د چرګانو هګۍ هم له بهر څخه واردېږي، چې د دې توکو د وارداتو مخنيوي لپاره بايد پاليسۍ رامنځته او د پلي کولو په موخه يې کوټلي ګامونه پورته شي.

په افغانستان کې د نړيوال بانک رئيس شوبهم چوهدري، په وينا چې د افغانستان د عوايدو راټولول د دريم پرله پسې کال لپاره په ښه توګه سيستماتيک

کيږي او له ترلاسه شويو شميرو څخه ښکاري چې د ۲۰۱۷ کال په لومړيو اتو مياشتو کې د کورنۍ کلني عوايدو کچه ۱۳ سلنه د تېر کال د همدې مودې په پرتله زياتوالی ښکاره کوي.

د نړيوال بانک دا راپور وايي چې غير رسمي معلومات د دې ښکارندوي کوي، چې د متشبثينو او د مستهلکينو باور څه نا څه ښه شوی، ځکه د افغانستان او سويلي آسيا حوزې لپاره د امريکا د متحده ايالتونو نوې ستراتيژي له اعلان وروسته؛ د نړيوال ائتلاف د ځواکونو د شتون په اړه ابهامات تر يوه بريده ليري شوي دي. اوس مهال د ګاونډيو هېوادونو په ګډون د منځنۍ آسيا ډيرۍ هېوادونه غواړي چې له افغانستان څخه د ترانزيت پله په توګه ګټه پورته کړي او د افغانستان په وسيله له ټولې ختيځې او لويديځې نړۍ سره راکړې او ورکړې ته زور ورکړي. ■

مأخذ:

1. <http://www.bbc.com/pashto/afghanistan-41329202>
2. <http://www.worldbank.org/ps/news>
3. <http://www.ztrade.biz/>

د اروپا د صعب الحصول پورونو د بحث وړ پوښتنو د ځواب ورکولو وخت رارسیدلی دی

صعب الحصول پورونه (NPLs)، د بانکي پور ورکړو بهیر کمزوری کوي او په پایله کې د یو اقتصاد د مالي منابعو د کمیدو لامل کیږي. د دې برخې د بحث وړ موضوعات د صعب الحصول پورونو (NPLs) د څوړونکو پوښتنو د ځواب لپاره اړینې لارښوونې او د بانکي خطرونو کنټرولول رانغاړي.

په اروپا کې دواړه د اروپا مرکزي بانک او اروپایي کمیسیون باور لري چې دا لارښوونې ډېرې اړینې دي او دا کمیسیون دې موضوع ته د رسیدګۍ لپاره د زیاتو اقداماتو د نیولو په هڅه کې دی. د اروپا د مرکزي بانک د اکتوبر د میاشتې وروستی وړاندیز (پروپوزل) د مارچ میاشتې له خپرې شوې لارښوونې سره ضمیمه شوی چې دا کار په دې هېواد کې د ډېرې ګډوډۍ او ستونزو د راپیدا کیدو لامل شوی دی.

د اروپا د بانکوالۍ ادارې (EBA) د تعریف سره سم په وړاندیز کې له پور ورکوونکو څخه غوښتل شوي چې د ۲۰۱۸ کال د جنورۍ میاشتې وروسته صعب الحصول پورونه ۱۰۰ سلنه تر پوښنې لاندې ونیسي. دا بانکونه دوه کاله ټولو نویو نانتضمین شویو صعب الحصول پورونو او اووه کاله د ټولو نویو تضمین شویو صعب الحصول پورونو د بشپړ پوښنې لپاره وخت لري. د ضمیمه شوي وړاندیز لپاره د مشورو موده د ډیسمبر میاشتې تر ۸ مه نېټې پورې دوام لري او دا

وړاندیز به د یوې عمومي غونډې له جوړیدو وروسته د نومبر په ۳۰ ته نېټه د اجراء وړ وي، خو په دې برخه کې اوس هم ډېری بحثونه روان دي.

داسې ګونګوسې یا وړاندیزونه شته چې د اروپا د مرکزي بانک وروستي پلانونه په ځانګړې توګه په هغو هېوادونو باندې ناوړه او جدي اغیز کوي چې په صعب الحصول پورونو کې تر ټولو لوړه ونډه لري. که څه هم اوس مهال یوازې نوي صعب الحصول پورونه بشپړ پوښنې ته اړتیا لري. خو د ایټالې هېواد له وړاندې هم د دې پلانونو پر وړاندې مقاومت درلود، د دې هېواد درې پیژندل شوي بانکونه په همدې دوره کې له دیوالي کیدو او په فوق العاده توګه په لوړه کچه خرابه پورونو سره مخ شوي دي.

د ایټالې د مالې وزیر بناغلي پییر کارلو پلوان د دې وړاندیز د "میتود او منځپانګې" په اړه "شک" څرګند کړی، حال دا چې د دې هېواد پخواني لومړي وزیر بناغلي متیو رنزي ویلي دي چې دا پلانونه د هېواد اقتصادي بیارغونې ته زیان رسوي. ځینې نور بیا شکایت کوي چې دا اقدامات ډېر سخت دي او کولای شی پور ورکوونکي له خطر سره مخ کړي؛ خو اوس مهال د دې اقداماتو د کمولو او نرمولو په اړه خبرې روانې دي.

همدا ډول په دې برخه کې بحث پای ته نه رسېږي. د اروپا د مرکزي بانک (ECB) وړاندیز د اروپا د پارلمان د استازو له

نیوکو سره مخ شوی او همدا ډول د اروپایي ټولنې د وزیرانو شورا لخوا د صعب الحصول پورونو په اړه له وړاندیز شویو سپارښتنو یې هم تیری کړی دی، په داسې حال کې چې اروپایي کمیسیون د صعب الحصول پورونو NPL په تقنین باندې هم کار کوي. داسې احتمال شته چې د اروپایي ټولنې د بېلابېلو ادارو ترمنځ متضاده تګلارې او طریقې رامنځ ته شي.

د اروپا د بانکوالۍ د ادارې (EBA) د څرګندونو پر بنسټ، صعب الحصول پورونه په جون میاشت کې د اروپایي ټولنې اوسط نرخ ۴.۵ سلنې ته راښکته شوي، حال دا چې پور ورکوونکي اوس مهال هم په دې ډله کې ۸۶۵ میلیارده خراب پورونه لري چې د پور ورکړو د بهیر د ټکنې کیدو لپاره خورا لوړه کچه ګڼل کیږي. خو پوښتنه دا ده چې ایا زیاتې مالي منابع به د صعب الحصول پورونو د کمیدو لامل شي.

د "مسئولیت" موضوع یو بل بحث دی او په دې برخه کې د اروپایي ټولنې ادارې هم یو مسئولیت لري، چې ترسره یې کړي. د دې موضوعاتو د حلولو/ پایلې ته د رسیدو بله لاره د اروپایي ټولنې د بانکونو لخوا د اړوندو مقرراتو له پامه غورځول ګڼل کیږي. ژباړل شوی: د بانکر مجلې (The Bankers) د ۲۰۱۷ نومبر ګڼې څخه.

این طرح با هزینه ۲۳۵ میلیون دالر کمک بدون بازپرداخت بانک توسعه آسیایی در ظرف سه سال اجرایی خواهد شد. خط انتقال نیروی برق کاسا-۱۰۰۰ شامل ۵۶۳ کیلومتر از ۷۶۵ کیلومتر خط انتقال برق ۵۰۰ کیلوولتی می‌شود.

افغانستان نیروی برق کافی ندارد و عمدتاً متکی نیروی برق وارداتی است. این خط نیروی برق صادراتی کشورهای تاجکستان و قرغزستان را از طریق افغانستان به پاکستان انتقال می‌دهد. مشخص نیست که چه مقدار نیروی برق از این طرح نصیب افغانستان می‌شود، اما مسئولان شرکت برق افغانستان گفته‌اند که حدود ۶۰۰ منطقه افغانستان از نیروی برق این خط استفاده خواهند کرد. مقام‌های شرکت برق افغانستان گفته‌اند که این خط از آسیای میانه از طریق بندر شیرخان وارد شمال افغانستان می‌شود و با عبور از ولایت‌های کندز، بغلان، پنجشیر، کاپیسا، کابل، لغمان و ننگرهار، از طریق گذرگاه مرزی تورخم وارد پاکستان می‌شود.

در مراسم امضای این قرارداد، قرارداد ساخت شبکه توزیع برق منطقه "ارغنده" در غرب شهر کابل نیز با یک شرکت مختلط هندی-افغانی امضاء شد. شرکت برق افغانستان گفته که با ساخت این شبکه ۳۲ میلیون دالری، چهار خط برق ۲۲۰ کیلوولتی به ولایت‌های جنوبی، جنوب شرقی و شرقی افغانستان کشیده خواهد شد و کار آن از آغاز سال آینده میلادی آغاز و تا ۳۰ ماه تکمیل خواهد شد.

منبع: بی بی سی ۱۱ دسمبر ۲۰۱۷ - ۲۰ قوس ۱۳۹۶

د انلاین سوداگری: په عامه کیدو سره به د صادراتو کچه لوړه شي

په کابل کې د ۱۳۹۶ کال د لیندۍ ۲۳ مه - د لومړي ځل لپاره د ډیجیټل سوداګرۍ په اړه غونډه جوړه شوه. د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو خونې ویاند صیام الدین پسرلي وویل، که انلاین یا ډیجیټل سوداګري په افغانستان کې عامه شي، نو د هېواد

د ټاپي د نل لیکې د پروژې کار په ۲۰۱۸ زیږدیز کال کې افغانستان ته رارسېږي

د افغانستان د کانونو او پترولیم وزارت وایي، د ۲۰۱۸ میلادي کال په دوهمه میاشت کې به د ټاپي پروژې نل لیکه هېواد ته را ورسېږي.

د دغه وزارت ویاند عبدالقدیر مطفي د شنبې په ورځ رسنیو ته ويلي چې د افغانستان دولت د دغې پروژې د عملي کېدو لپاره بشپړ چمتووالي لري.

ښاغلي مطفي وویل: "په نېږدې راتلونکې کې به افغانستان ته د ټاپي د نل لیکې پروژه په عملي توګه راشي او په دې اړه به رسمي مراسم ونیول شي". دغه ستره پروژه چې د ترکمنستان ګاز د افغانستان له لارې پاکستان او هند ته رسوي، ۱۸۱۴ کیلو متره اوږدوالی لري چې ۷۳۵ کیلو متره یې د افغانستان له خاورې تېرېږي. د ټاپي نل لیکه د هرات، هلمند، کندهار، ارزګان، نیمروز او فراه له ځینو سیمو څخه تېرېږي. افغانستان به هر کال د دغې پروژې د ترانزیت له درکه، شاوخوا ۵۰۰ میلیونه ډالر عاید لاسته راوړي.

سرچینه: آزادي راډیو، لیندۍ ۲۵، ۱۳۹۶

طرح کشیدن خط انتقال برق کاسا-۱۰۰۰ در کابل امضاء شد این قرارداد بین شرکت برق افغانستان و دو شرکت هندی در کاخ ریاست جمهوری افغانستان امضاء شد. شرکت برق افغانستان قرارداد کشیدن خط انتقال نیروی برق کاسا-۱۰۰۰ را برای انتقال برق آسیای میانه به پاکستان با دو شرکت خصوصی امضاء کرده است.

قرارداد اجرای این طرح را امان‌الله غالب، رئیس اجرایی شرکت برق افغانستان و مدیران دو شرکت هندی KEC و KPTL با حضور جلال‌تباب محمد اشرف غنی، رئیس جمهور و محترم عبدالله عبدالله، رئیس اجرائیه حکومت وحدت ملی در کابل امضاء کردند.

د صادراتو کچه به ۳۰ سلنه لوړه شي. نوموړی وایي چې د ډیجیټل بازار موندنې له لارې افغاني توکي نړیوالو بازارنو ته لار پیدا کوي: "مونږ د ډیجیټل بازار موندنې څخه په استفاده سره د دولت او خصوصي سکتور نه غوښتنه کوو چې دوی باید خپلو ټولو داخلي تولیداتو ته لېبلېنگ وکړي، که څوک زمونږ د کورنیو تولیدات په اړه معلومات غواړي باید په انټرنیټ کې وي."

ښاغلی پسرلی وایي چې په دې وروستیو کې د انلاین یا ډیجیټل سوداګرۍ په برخه کې په میلیونونه ډالر پانگونه شوې او دولت ته لازمه ده، خو د دې پانګونې لپاره د انټرنیټ بیه ټیټه او هم د برېښنا ستونزه حل کړي.

سرچینه: آزادۍ راډیو د لیندۍ ۲۲، ۱۳۹۶

امضای بیست توافقنامه همکاری میان افغانستان و ازبکستان

بیست سند توافق چندین میلیون دالری عمدتاً در بخش های تجاری و اقتصادی میان افغانستان و ازبکستان امضاء شد.

روسای جمهوری افغانستان و ازبکستان امضای این توافقنامه ها را "فصل نو همکاری" میان این دو کشور و منطقه دانستند و برای اجرایی شدن آنها تعهد کردند. توافقنامه های امضاء شده میان مقام های افغانستان و ازبکستان دربرگیرنده بخش های مختلف از جمله زراعت، صحت، مساعدت های گمرکی و اقتصادی، ترانزیتی و تحصیلات عالی است.

انتقال برق با ظرفیت ۵۰۰ کیلووات از ازبکستان به شمال افغانستان، احداث خط آهن مزارشریف-هرات و تأمین امنیت مناطق مرزی به خصوص پل حیرتان از جمله توافقنامه هایی است که میان دو کشور امضا شد.

رهبران هر دو کشور این توافقنامه ها را گامی مهمی برای تقویت روابط میان افغانستان و ازبکستان دانستند.

جلالتماب محمد اشرف غنی، رئیس جمهور افغانستان، گفت که کشورش تلاش دارد تا ازبکستان را شریک تجاری خود سازد.

او افزود: "اطمینان می دهیم که دولت و مردم افغانستان اراده ای راسخ دارند که در بخش تجارت و ترانزیت با ازبکستان دوستی پایدار داشته باشند. به خاطر تقویت تجارت ما باید یک هدف مشخص داشته باشیم. سرمایه گذاری هایی باید صورت گیرد که به نفع هر دو کشور تمام شود."

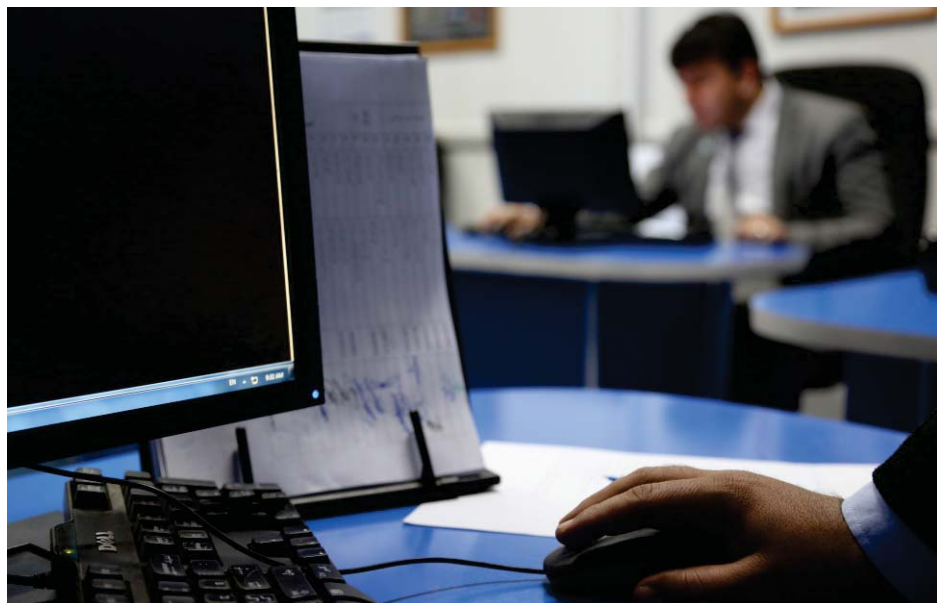
آقای شوکت میرضیایف، رئیس جمهور ازبکستان گفت که خواهان تقویت روابط با افغانستان است و کشورش برای اجرایی شدن توافقنامه ها متعهد است. او گفت: "ازبکستان تلاش می کند که در بازسازی زیربنای اقتصادی، حمل و نقل و انرژی کشور همسایه خود افغانستان سهم بگیرد."

به دنبال تیرگی روابط تجاری میان افغانستان و پاکستان در دو سال گذشته، افغانستان بیشترین استفاده را برای تجارت خود از راه های ترانزیتی ازبکستان کرده است. راه تاریخی ابریشم که آسیا را با اروپا وصل می کند از کنار ازبکستان می گذرد و توسعه تجارت ترانزیتی از طریق کشورهای آسیای میانه یکی از طرح های اقتصادی افغانستان است که به همین دلیل این کشور برای افغانستان اهمیت دارد. افغانستان و ازبکستان بیش از ۱۳۰ کیلومتر مرز مشترک دارند و "پل دوستی" که بر فراز رودخانه آمو قرار دارد یگانه گذرگاه میان این دو کشور است. در زمان حاکمیت طالبان در افغانستان روابط دیپلماتیک میان افغانستان و ازبکستان کم رنگ بود، اما پس از سرنگونی رژیم طالبان و ایجاد دولت جدید با حمایت جامعه جهانی در افغانستان، روابط میان این دو کشور از سر گرفته شد.

بر اساس آمار رسمی میزان مبادلات تجاری میان افغانستان و ازبکستان نزدیک به چهارصد میلیون دالر است. □

منبع: بی بی سی تاریخ ۱۴ قوس ۱۳۹۶

هوش مصنوعی یکی از بهترین وسیله های مبارزه علیه فساد در سیستم بانکی

مبارزه علیه فساد برای بانک ها امر توان فرسا و پرهزینه بشمار می رود. بانک ها معمولاً بخش های تحقیقاتی و نظارتی را برای ردیابی معاملات مشکوک و غرض آلود در اختیار دارند، اما طوریکه به نظر میرسد، این پروسه دیگر کارایی آنچنانی نخواهد داشت. معاملات، خواه پرداخت ها باشند یا آپلیکیشن های آنلاین، بسوی انترنتی شدن در حرکت می باشند. همچنان حجم این معاملات افزایش یافته و در زمان کوتاه انجام می پذیرند. این در حالیست که مهارت های سؤ، افراد متقلب و جعل کاران نیز در حال رشد می باشد.

روش های هوش مصنوعی پیشرفته - آموزش های ماشینینی و آموزش های تخصصی باعث پیشرفت قابل توجه در شناسایی و جلوگیری از سؤ استفاده نظام بانکی شده است. با نصب سیستم های هوشمند، بانک ها در حال حاضر نگرانی بابت شهرت پیشینه مشتریان نداشته و بالای بازدهی معاملات تاثیر به سزائی به جا مانده که منفعت قابل ملاحظه را در قبال داشت است. با استفاده از این فناوری جدید، بانک ها قادر گردیده اند تا جریان معاملات و همه معلومات مورد ضرورت و مرتبط به معاملات را عملاً تحت نظارت داشته و

اجرا را به مراتب سریع تر از آنچه تیم نظارتی و تحقیقاتی انجام میدهند، ساخته است.

بانک ها میتوانند با استفاده از نسل بعدی هوش مصنوعی (AI algorithms)، بطور دقیق و هوشمند فساد را شناسایی و پیش بینی نمایند که این امر با استفاده از اطلاعات رویداد (Event Data) و ترکیب آن با سناریوی حقیقی قابل اجرا می باشد. بعضی از بانک ها در جستجوی راه حل و شیوه تحلیل اند تا بتوانند بدون مزاحمت به مشتریان از فساد جلوگیری نمایند، زیرا تجربه مشتری و رضایت آنها از عرضه کننده خدمات در جهان امروز، امر حتمی است.

اگرچه، بانک ها باید بر دو چالش عمده غالب شوند تا بتوانند بطور کلی از مزایای هوش مصنوعی بهره مند شوند. اولاً، جمع آوری مقدار وسیع اطلاعات مشتریان در یک مکان که برای آموزش الگوریتم ها ضروری می باشد. بسیاری از بانک ها این مشکل را از طریق ایجاد دیتابیس ها یا پایگاه های بزرگ اطلاعاتی حل می نمایند.

ثانیاً، توجه به جذب و حفظ کارمندان دارای مهارت های مرتبط می تواند بانکها را در این زمینه کمک کند. از آنجا که کارشناسان اطلاعات افراد عادی نیستند و سطح تقاضا برای این افراد بسیار زیاد می باشد، برخی از بانک ها ظرفیت های کارمندان بخش های نظارتی و تحقیقاتی خویش را در زمینه فراگیری فناوری جدید ارتقا میدهند تا بتوانند از آنها در بخش های جدید کاری استفاده نمایند.

از اینکه موجودیت "جعبه سیاه" در بانکها امکان پذیر نیست، بنأ تشریح صورت رویداد یک واقعه بخصوص در مسایل سؤ استفاده از سیستم های بانکی نیز ناممکن است، اما نصب هوش مصنوعی این مشکل را نیز تا حدی حل خواهد کرد، زیرا بخش از این تکنالوژی را هوش مصنوعی قابل تشریح می نامند که جریان یک معامله را در خود ضبط می کند و در صورت نیاز آن را برای درک بهتر انسان ها و استفاده کنندگان بدسترس قرار میدهد. ■

برگردان: از ماهنامه بانکرز (The Bankers)

نومبر ۲۰۱۷

افغانستان له اروپا سره د لاجوردو د لاری د تړون په مټ وتړل شو

توکی (صادرات او واردات) د نورو هېوادونو پاکستان او ایران او ډیر په کمه کچه یې د منځنۍ آسیا هېوادونو له لارې نړیوالو بازارونو ته وړل کیدل، خو د دې لارې څخه په گټې اخیستنې سره ځینې د اړتیا وړ ماشینونه به له نړیوالو او با اعتماد بازارونو څخه افغانستان ته راوړل شي.

اوسمهال چې د افغانستان او ترکمنستان ترمنځ د اورگاډي پټلۍ بشپړه شوې ده، د اړتیا وړ توکو په لیرد او رالیرد یې مثبت اغیز وښودلی او افغانستان په اقتصادي ډگر کې له یوه لوی بدلون سره مخامخ شوی دی.

د ترکمنستان د اورگاډو پټلۍ جوړولو کارکوونکو د دغه هېواد د آتامرات ښار

لاسرسی وموند. د لاجوردو لار د افغانستان له تور غونډۍ او آقینې بندرونو څخه پیلېږي او د ترکمنستان د ترکمن باشي بندر ته رسېږي. د آذربایجان د باکو له ښاره تر تبریدو وروسته، د گرجستان د تفلیس سره نښلي او له هغه ځایه بیا د ترکیې قارس هم تر سیوري لاندې راولي، له قارس وروسته به استنبول او بیا به دغه لار له نړیوالو اوبو سره یو ځای کیږي.

له دې لارې نه په گټې اخیستنې سره به د افغانستان کرنیز محصولات، تازه او وچه مېوې، همدا ډول غالی او نور لاسي صنایع، منځنۍ آسیا او اروپايي بازارونو ته ولیردول شي.

مخکې تردې د افغانستان ډیرۍ د اړتیا وړ

د افغانستان دولت استازو د ریکا اوومې غونډې په څنډه کې د لاجوردو لارې تړون لاسلیک کړ. د دې تړون په مټ به افغانستان د اورگاډي او سمندر له لارې اروپا سره وتړل شي. د افغانستان، ترکمنستان، گرجستان، آذربایجان او ترکیې د بهرنیو چارو وزیرانو د ترانسپورتي او ترانزیتی لاجوردو لارې د گټې اخیستنې هوکړه لیک د ۱۳۹۶ کال د لړم د میاشتې په ۲۴ مه نیټه، د ترکمنستان په عشق آباد کې لاسلیک کړ.

د دغه هوکړه لیک پر بنسټ افغانستان چې په وچه کې راگیر هېواد دی، د سوداګریزې راکړې او ورکړې لپاره د تورخم، چمن، اسلام قلا او قزل قلا بندرونو سر بیره یوې نوې بدیلې لارې ته

او افغانستان د آقینه بندر ترمنځ د اورگاډي پټلۍ غځولو وروستۍ برخه بشپړه کړې ده او له چين څخه د توکو لومړۍ ټولگه، آن نږدې يو کال مخکې افغانستان حيرتانو بندر ته را ورسیده او اوسمهال له دې اوسپنيزې پټلۍ څخه گټه پورته کيږي.

د افغانستان آقيني بندر ته د اوسپنې پټلۍ ۸۸ کيلومتره لارې واټن څخه ۸۵ کيلومتره برخه يې د ترکمنستان په خاوره کې او درې کيلومتره يې د افغانستان- ترکمنستان په گډ سرحد کې د امام نظر او آقيني بندر ترمنځ جوړه شوې ده.

د معلوماتو له مخې د دې پټلۍ په پرانيستلو سره په امام نظر گمرک کې د ترکمنستان او افغانستان ترمنځ د نفتي موادو په سوداگرۍ کې د پام وړ زياتوالی راغلی او له دې لارې، له ترکمنستان څخه نفتي مواد، مايع گاز، سمند، غنم، د پنبه دانې غوړي، وړۍ او داسې نور صادريږي او له بله اړخه د افغانستان له پلوه مېوې او نور محصولات ترکمنستان ته رسيږي. که څه هم وچه او تازه مېوې، لاسي صنايع، غالی، زیره او زعفران د افغانستان د صادراتو ډېره برخه جوړوي، خو د صادراتو لپاره يې پر پاکستان تکيه ډيره ده، ځکه چې

افغانستان نړيوالو بازارونو ته لاس رسی نه لري او که چيرې له نړيوالو سره په ځانگړي توگه د منځنۍ آسيا هېوادونو سره په دې اړه تړونونه لاسليک شي او بيا عملي بڼه ونيسي، له يوه اړخه به پر پاکستان تکيه کمه شي او له بل پلوه به د افغانستان محصولات په سيمه او نړۍ کې وپېژندل شي او افغانستان به د نړيوالو اړتياو د بشپړولو په موخه په مهمو هېوادونو کې وشميرل شي.

د ۱۳۹۵ کال په ترڅ کې د افغانستان د صادراتو کچه ۶۰۰ ميليونو ډالرو ته رسيږي او په غبرگون کې واردات يې شپږ نيم ميليارده ډالر ثبت شوي دي، خو اوس مهال له نړيوالو هېوادونو سره د افغانستان سوداگريزې اړيکې پراخې شوي، صادراتو هم وده کړې او د دې ترڅنگ نړيوال بازارونو کې هم افغان محصولات ليدل کيږي.

د نړيوال بانک د راپور له مخې وړاند وینه شوې ده چې د ۲۰۱۷ زيږدیز کال تر پایه پورې د افغانستان اقتصادي وده څه ناڅه بڼه شي او د تېر کال په پرتله له ۲.۲ سلنې څخه بڼايې ۲.۶ سلنې ته لوړه شي. دغې لارې ته چې د لاجوردو دهليز يا لار نوم ورکړل شوی، له ترکمنستان، آذربايجان او گرجستان څخه تر تورې

بحيرې او له ترکيې نه په تېريدو سره افغانستان له نړيوالو اوبو سره نښلوي چې په دې سره به د افغانستان صادرات هم وده وکړي او وارداتو کچه به ځکه راتېټه شي چې د وخت په تېريدو سره به دا پرمختللي صنعتونه له نړيوالو بازارونو څخه افغانستان ته راوړل شي. ■

1. <https://pa.azadiradio.com/a/28855554.html>

2. <http://newsupdatesaf.com/news/>

3. د ۱۳۹۵ کال، کلنۍ احصايوي راپور، احصاييې مرکزې اداره.

4. [Blogs.worldbank.org/endingpovertyinsouthasia/psn/node/1404](https://blogs.worldbank.org/endingpovertyinsouthasia/psn/node/1404)

په ۲۰۱۷ کال کې د هندي بانکونو وضعیت

اعتباره کېدو څخه د مخکې کچې په نسبت ډېره لوړه کچه کې شتون لري".

د McKinsey کمپنۍ څخه ښاغلی سنگوپتا وايي چې د ۵۰۰ او ۱۰۰۰ هندي بانکونو بې اعتباره کېدو بهیر د یو لوی بدلون لامل دی. هغه وايي "مونږ د دغو بانکونو د بې اعتباره کېدو وروسته په ډیجیټلي ادینو کې د پام وړ زیاتوالي شاهدان یو. اوس ډېرو خلکو د نغدي پیسو پر ځای الکترونیکي بټوې، کارتونه او د موبایل اپلیکیشنونو ته مخه کړې ده چې دې کار ځینې تکنالوژۍ او ادینو کمپنۍ ګټوره کړي دي".

نوموړی وايي سره له دې چې د محدودیتونو د راکمېدو څخه وروسته د امانتونو او ادینو وده هم ورو ورو کمیږي، خو بانکونه اوسمهال ګڼ شمېر مشتریان لري چې په ډیجیټلي سیستم کې ورګډ شوي دي.

ډیجیټلي بانکداري او ډیجیټلي ادینې په حرکت راشي.

د لویو بانکونو د بې اعتباره کېدو په بهیر کې د ډیجیټلي معاملو حجم ډېر لوړ شو. که څه هم د هند د ریزرف بانک وروستي معلومات ښکاره کوي چې نغدي او ډیجیټلي معاملې د دغو بانکونو د بې اعتباره کېدو څخه مخکې حالت ته رانږدې شوي، خو له بلې خوا د بانکي صنعت کارپوهان خوښي ښکاره کوي چې ډیجیټلي پوهاوي او استفاده د پام وړ زیاتوالی موندلی دی.

آغلې بهاتچریا وايي "په عادي ډول زمونږ لپاره درې کاله وخت نیسي څو د ډیجیټلي بانکداري او ادینو په اړه د پوهاوي اوسنی حالت ته ورسېږو. که څه هم له یوې خوا ډیجیټلي معاملې د لویو بانکونو د بې اعتباره کېدو بهیر څخه وروسته راکم شوي دي، خو له بلې خوا د دغو بانکونو د بې

د هند د دولتي بانک مسئله بهاتچریا دا مني چې د دغو بانکونو د بې اعتباره کېدو په بهیر کې مونږ د منظمو کړنو او فعالیتونه یو پر څلورمه برخه له لاسه ورکړه. زمونږ بانکي کارکوونکي په عمده توګه د امانتونو په ترلاسه کولو او د بانکونو په معاوضه کولو باندې بوخت وو. منظمه پورونه او مخکې ورکړې اغېزمنه شوې. دا د یو فرصت له لاسه ورکول وو. نوموړې وايي په داسې حال کې چې د بانکونو امانتونه زیات شول، زیات سیالیت او د پور لږ برداشت د تفاوت د کمېدو اندېښنې رامنځ ته کړې.

د ډیجیټلي کېدو پرمختګ

د لویو بانکونو بې اعتباره کېدو د ډیجیټلي سیستم په رامنځ ته کولو کې لویه اغېزه کړې ده. د نغدي پیسو کموالي او د حکومت لخوا د غیر نغدي معاملو د ترسره کولو لپاره زمینه د دې لامل شوه چې

د Yes Bank مسئول ښاغلی کپور په دې باور دی چې د ډیجیټلې معاملو په اړه زیاتیدونکې تمرکز او پوهاوی کولای شي پر بانکي سکتور باندې بدلون راوړونکې اغېزه وکړي. نوموړی وايي "د هند خلکو د دې سکتور ۴۷ سلنه مالي شتمنۍ د بانکي امانتونو په بڼه او ۱۱ سلنه د اسعارو په بڼه ساتلی دي. اوس د پرمختلونکي او لږ نغدې اقتصاد باندې د پالیسۍ له لارې فشارونو سره دا امکان شته چې د منابعو تخصیص به له نغدې شتمنیو څخه بانکي امانتونو ته بدلون ومومي".

د هند دولتي بانک

د هند تر ټولو لوی سوداګریز بانک چې د هند دولتي بانک دی، خپل پنځه فرعي بانکونه په رسمي ډول خپل بانک سره یوټوټه کړي دي، په داسې حال کې چې د یو ستر بانک په توګه د ۲۰۱۷ کال د اپریل میاشتې راهیسې ښځو ته پور ورکوي. دا د هند په بانکي سکتور کې د یو ټوټه والي لومړی لوی ګام دی. دا مدغم شوې اداره د هېواد د امانتونو او مخکې ورکړو شاوخوا ۲۰ سلنه جوړوي چې ۲۴،۰۱۷ نمایندګۍ، ۵۹،۲۶۳ د صرافي اتومات ماشینونه لري او ۴۲۰ میلیونو مشتریانو ته خدمتونه وړاندې کوي.

په ۲۰۱۷ مالي کال کې د هند دولتي بانک په مستقله ډول ۱۰۴.۸ میلیارد هندی روپۍ خالصه ګټه راپور ورکړې چې د ۲۰۱۶ مالي کال د ۹۹.۵ میلیارد هندی روپۍ په پرتله ۵.۳۶ سلنه زیاتوالی ښکاره کوي. که څه هم د فرعي بانکونو د پایلو په شاملولو سره خالصه ګټه د ۲۰۱۶ مالي کال د ۱۲۲.۲ میلیارد هندی روپۍ څخه د ۲۰۱۷ مالي کال

کې ۲.۴ میلیارد هندی روپۍ ته د پام وړ کموالی ښکاره کوي. د هند د دولتي بانک د صعب الحصول شتمنۍ نسبت په مستقیمه توګه ۶.۹ سلنې ته رسېږي چې دا نرخ د یوټوټه شوي ادارې په توګه ۹.۰۴ سلنې ته رسېږي.

د هند د دولتي بانک عمومي رئیس بهاتچریا هغه انډینې ردوي چې د فرعي بانکونو صعب الحصول شتمنۍ به د بانک پر عمومي کړنو باندې اغېزه وکړي. هغه وايي "اوکه دومره لویه اداره لکه د هند دولتي بانک د ښې کړنې سره دې مرحلې پورې رسېدلی شي نو هیڅ دلیل شتون نه لري چې د فرعي بانک کړنه به وده ونکړي". خو هغه ټینګار کوي چې دا کار به لږ څه وخت ونیسي.

د هند دولتي بانک د زیات وخت لپاره د یوه ورو پرمختلونکي بانک په توګه لیدل کېده، خو دا لید اوس بدل شوی دی. ډیجیټلې کول، کمپیوټري کول، پراخه معلومات او د دفتر مولدیت لپاره حل لارې هغه مسایل دي چې دا بانک ورباندې کار کوي. د دې بانک د معلوماتي تکنالوژۍ کلنی لګښت د ۶۴.۸۴ میلیارد هندی روپۍ څخه زیات دی چې هر کال له ۲۵ سلنې څخه ۳۰ سلنې پورې زیاتېږي. آغلې بهاتچریا وايي چې د هند دولتي بانک کار کوي چې د راتلونکي لپاره چمتو وي. د ۲۰۱۵ او د ۲۰۱۷ مالي کلونو ترمنځ د دې بانک د موبایل له لارې د بانکدارۍ معاملې د ۷۷ میلیونو څخه ۲۱۷.۳ میلیونو ته زیاتې شوې او د ارزښت له پلوه د ۱۱۵.۶۹ میلیارد هندی روپۍ څخه ۵۸۰۰ میلیارد هندی روپۍ ته زیاتې شوې دي.

د باروډا بانک

د باروډا بانک د لومړي کتار پانګې (Tier 1 Capital) له پلوه د هند د عامه سکتور دویم ستر بانک دی، خو د شتمنیو له پلوه بیا د پنجاب نیشنل بانک پسې درېم ځای لري چې ارزښت یې ۷۲۰۰ میلیارد هندی روپۍ ته رسېږي. دې بانک د ۲۰۱۶ مالي کال کې د ۶۲.۳۳ میلیارد هندی روپۍ زیان په وړاندې د ۲۰۱۷ مالي کال کې د مالیې ورکړې مخکې ۳۰.۲ میلیارد هندی روپۍ ګټې په اړه راپور ورکړی دی. د ۲۰۱۷ مالي کال په لومړیو دریو ربعو کې د ناخالصه صعب الحصول شتمنۍ نسبت له ۱۱ سلنې څخه زیات و. که څه هم دا نسبت د همدې کال په پای کې ۱۰.۳۸ سلنې ته راښکته شوی، خو د ۲۰۱۶ کال د مارچ میاشتې د ۹.۹۹ سلنې څخه لاهم لوړ دی.

د باروډا بانک د هند تر ټولو نړیوال بانک دی چې په ۱۵ هېوادونو کې ۵۹ څانګې لري. د ۲۰۱۷ مالي کال په څلورمه ربعه کې د دې بانک نړیواله سوداګرۍ د بانک په ټولیزه سوداګرۍ کې ۲۷.۱۴ سلنه ونډه اخیستې ده. دا بانک ۵۴۲۲ نمایندګي او ۱۰،۵۲۰ د اتومات صرافي ماشینونه لري او خپل پر ډیجیټلې فعالیت باندې زیاتیدونکې تمرکز کوي. د باروډا بانک چې د موبایل له لارې بانکدارۍ د چټکه پراختیا موندونکي هېواد کې فعالیت کوي، د موبایل له لارې بانکدارۍ معاملې یې کال په کال ۲۱۷.۰۳ سلنه زیاتېږي، په داسې حال کې چې د بانکدارۍ خالصه معاملې یې کال په کال ۳۸.۵۴ سلنه وده کوي. ■

ژباړل شوی: د بانکر مجلې (The Bankers)

د ۲۰۱۷ جولای ګڼې څخه .

اهمیت بندر چابهار برافزایش صادرات افغانستان

احمدضیاً رفیقی

تیم لیدر تادیات داخلی آمریت تادیات

کننده گان را و می دارد که محصولات شانرا بطور فصلی به قیمت ناچیز در بازار های داخلی بفروش برسانند.

هرچند اقلام صادراتی افغانستان محدود به محصولات زراعتی و باغداری نیست و

»

گرفته شود، از جمله مواردی که میتواند در رشد تولیدات داخلی کمک نماید، ایجاد بستر مناسب برای صادرات یک کشور است که تولید کننده گان داخلی را جهت تولید بیشتر محصولات داخلی انگیزه میدهد.

از آنجا که هویدا است، بخش زیادی از نفوس افغانستان بشکل مستقیم و غیر مستقیم جهت امرار معیشت خویش متکی به تولیدات زراعتی و باغداری میباشد که بیش از ۹۰ فیصد تولیدات داخلی افغانستان را در حال حاضر محصولات زراعتی و باغداری تشکیل میدهد. متأسفانه عدم موجودیت سهولت در عرصه صادرات و بازاریابی برای محصولات در خارج از کشور، تولید

تجارت یا به اصطلاح ارتباط با بازارهای خارجی از جمله مواردی است که اکثریت کشورهای دنیا جهت رفع نیازهای شان به آن می پردازند. کشورهایی که با مازاد تولیدی روبرو اند، مازاد تولیدات داخلی شانرا به منظور رشد و توسعه اقتصادی و حمایت از تولید کننده گان داخلی به بازارهای خارجی عرضه نموده تا از این طریق بتوانند به رشد اقتصادی خوبی نایل آیند.

با توجه به اینکه تولید محور اصلی پیشرفت و توسعه یک کشور را بدنبال داشته و بستر مناسب برای اشتغال و افزایش سطح درآمد ملی می باشد، الزامی پنداشته میشود که سهولت های لازم جهت رشد تولیدات داخلی روی دست

اقدام صادراتی دیگر چون قالین، پست قره قل، سنگ مرمر و سایر اقلام معدنی را نیز شامل میشود، ولی با آن هم مشکلات عمده در قسمت صادرات این مجموعه از تولیدات وجود دارد. امید میرود که با استفاده از بندر چابهار سهولت های لازم در جهت ترانزیت میان کشورها به میان آید و بدین ترتیب میزان صادرات افغانستان افزایش یابد.

بندر چابهار که در ولایت سیستان و بلوچستان ایران واقع گردیده، بدلیل موقعیت تجاری مناسب و نزدیک ترین مسیر برای افغانستان و سایر کشورهای آسیای میانه که منحصر به خشکه هستند، میباشد. بر اساس آمار موجود چابهار در مقایسه به بندر عباس ۹۰ کیلومتر و در مقایسه به بندر کراچی ۷۰۰ کیلومتر نزدیکتر به مرکز افغانستان واقع گردیده است که استفاده از این مسیر بمنظور صادرات، میزان هزینه ترانزیت اموال تجاری افغانستان را کاهش داده و سهولت های ویژه ای را در امر انتقالات اموال تجاری به خارج از کشور فراهم مینماید. چابهار یک فرصت مناسب برای افغانستان در جهت توسعه اقتصادی بخاطر دسترسی آسان به بازارهای خارج و عرضه محصولات داخلی در جهت رشد تولیدات داخلی میباشد.

ضرورت طرح پلان جامع تجارتی برای افغانستان

بندر چابهار فرصت استثنایی را برای بهبود وضعیت اقتصادی افغانستان فراهم میسازد. استفاده بهینه و مناسب از ظرفیت چشم گیر نهفته در این پروژه مستلزم آن است تا افغانستان با طرح جامع تجارت خارجی وارد معاملات تجارتی منطقه شود.

استفاده از مسیر چابهار برای افزایش صادرات اموال افغانستان به هند، ایران، آسیای میانه و سایر بازارهای جهان از اهمیت زیادی برخوردار است. چون بخش اعظم اموال صادراتی کشور را محصولات زراعتی و مواد خام تشکیل میدهد با توجه به نوسانی بودن قیمت این اموال ثبات در اقتصاد کلان و تسریع روند توسعه دشوار به نظر میرسد. بناءً افغانستان نباید تنها به دریافت حق ترانزیت و واردات ارزانتر اجناس از این مسیر اکتفا نماید، بلکه آنچه از اهمیت حیاتی برای این کشور برخوردار است، تقویت بنیادهای اقتصاد داخلی و افزایش توان صادراتی آن است. طرح حمایت جامع صادراتی و تشویق تولیدات داخلی روی کار نمودن سیاست های مناسب نرخ مبادله در راستای حمایت از صادرات کشور، فراهم کردن سهولت های لازم برای رشد سرمایه گذاری های خصوصی صادرات محور، سرمایه گذاری در زیرساخت های فیزیکی، تکنالوژی معلوماتی و مالی و مهمتر از همه

توافق با کشورهای هند و ایران جهت از بین بردن موانع دشوار در مقابل اجناس صادراتی افغانستان محورهای اصلی اند که کشور را قادر میسازد تا از ظرفیت چابهار به عنوان مهمترین مسیر صادراتی به نفع توسعه دراز مدت استفاده نماید.

چابهار، مسیر کم هزینه و مفید برای افغانستان

از آنجا که فاصله بندر تجارتی چابهار الی مناطق مرکزی افغانستان کوتاه تر و کم هزینه تر از مسیر بندر کراچی میباشد، این امر صادر کننده گان داخلی را کمک می نماید تا محصولات خویش را در وقت و زمان کمتر و همچنین هزینه ترانزیتی کمتر الی منطقه آزاد تجارتی چابهار انتقال دهند. یکی از مشکلات عمده که صادر کننده گان افغان از مسیر بندر کراچی داشتند، این بود که محصولات آنها بلخصوص محصولات باغداری مثلاً میوه های تازه الی رسیدن به بندر کراچی خراب میگرددند که از این ناحیه تجار افغان زیان و خساره میدیدند. با توجه به موارد یاد شده صادر کننده گان داخلی میتوانند با استفاده از مسیر بندر چابهار نه تنها در انتقال اموال پول کمتر هزینه نمایند، بلکه به وقت و زمان کمتر محصولات خود را به منزل مقصود برسانند.

»

اقتصادی منطقه شود.

از سوی دیگر، دسترسی به بازارهای ایران و در مواردی به بازارهای هند، برای افغانستان با یک سلسله محدودیت های مواجهه است. از میان برداشتن محدودیت های ویژه برای تجار افغان، محدودیت ذخیره گاه های معیاری در داخل خاک ایران، محدودیت ها در عرصه حمل و نقل، محدودیت ها در عرصه نقل و انتقال پول، تعرفه های بلند مالیاتی در مقابل اجناس تولید شده در افغانستان و موانع غیر تعرفه ای که همواره روند صادرات این کشور به ایران را محدود ساخته بود، اما اکنون بخشی از این مشکلات از طریق این بندر ممکن مرفوع گردد.

چابهار بزرگترین دستاورد برای افغانستان محسوب میشود. استفاده اعظمی از این بندر وابسته به توان دولت افغانستان در راستای بهبود وضعیت اقتصادی و افزایش توان صادراتی اش است، اجرای پروژه های بزرگ چون چابهار امیدواری و دسترسی به صلح، ثبات و توسعه پایدار اقتصادی در منطقه را نیز افزایش میدهد. □

منابع:

www.khaama.com/persian

www.bbc.com/persian

مناسبات اقتصادی و سیاسی منطقه از اهمیت استراتژیک برخوردار است و میتواند در حوزه آسیای جنوبی و مرکزی و تغییر جغرافیای تجارتی و ترانزیتی در منطقه نقش بازی کند.

هند که یکی از قدرت های نوظهور اقتصادی در جنوب آسیا می باشد، با طرح پلان دراز مدت در راستای توسعه بازارهای داخلی، دسترسی به بازار افغانستان و آسیای میانه و رقابت با چین و پاکستان، تلاش دارد با سرمایه گذاری در بندر چابهار به نفوذ اقتصادی و سیاسی اش در منطقه بیفزاید و بدیلی برای بندر گوادر (دهلیز ترانزیتی چین و پاکستان) ایجاد کند.

افغانستان به عنوان یکی از اقتصادهای ضعیف در منطقه امیدوار است تا از طریق تقویت همکاری های مشترک اقتصادی و ترانزیتی گام دیگری برای بهبود اقتصاد خویش بردارد و زمینه را برای توسعه بیشتر تجارت و کاهش وابستگی به منابع مالی جهانی فراهم سازد.

چابهار از لحاظ اقتصادی ظرفیت تبدیل شدن به یکی از مهمترین قطب های ترانزیتی در منطقه را دارا است. روابط نسبتاً خوب بین سه کشور دخیل در این پروژه و مؤثریت اقتصادی آن اجرایی شدن این پروژه را بیشتر از هر زمان دیگر ممکن ساخته و بدون تردید میتواند باعث تغییرات عمده در مناسبات سیاسی و

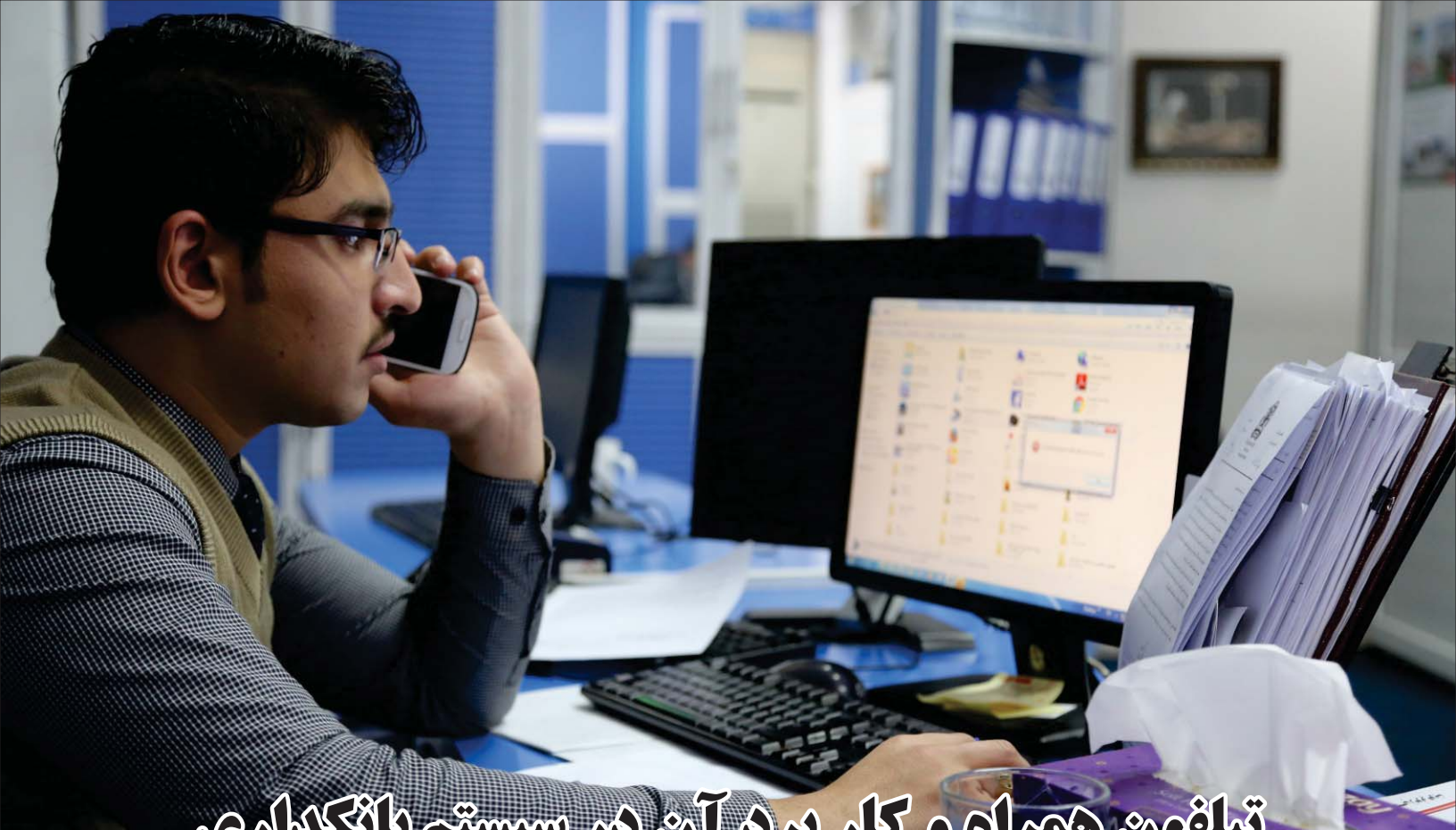
وجود تسهیلات لازم برای تجار

افغان در بندر چابهار

بر اساس توافقنامه که میان ایران و افغانستان به امضاء رسیده است، دولت ایران در حدود ۲۵۰ جریب زمین را در بندر تجارتی چابهار به مدت پنجاه سال به اختیار دولت افغانستان قرار داده است. صادر کننده گان و تجار افغان میتوانند با ایجاد تأسیسات زیربنائی، فابریکه ها و گدام ها اموال تجارتی خویش را به بندر چابهار انتقال داده و جمع آوری و بسته بندی محصولات تولیدی خویش را در آنجا نمایند که با نگهداری محصولات حاصله از سکتور زراعت و باغداری در سردخانه ها، می توانند محصولات شانرا به موقع معین و تحت نام و عنوان شرکت های تولیدی شان به بازار های جهانی عرضه بدارند که ایجاد سهولت های فوق الذکر روی میزان صادرات افغانستان تأثیر مثبت می گذارد، یعنی صادر کنندگان افغان میتوانند از نام و آدرس خود محصولات خویش را به بازارهای بین المللی به نمایش بگذارند.

چابهار و آینده اقتصاد افغانستان

موافقتنامه توسعه بندر چابهار که توسط هند، ایران و افغانستان به امضاء رسیده است، یکی از مهمترین گام های است که این سه کشور در راستای تقویت همکاری های مشترک اقتصادی منطقه ای برداشتند. دهلیز ترانزیتی چابهار در

تلفون همراه و کار برد آن در سیستم بانکداری

استفاده از تلفون همراه در بانکداری الکترونیکی در امر تسریع روند مبادلات بانکی، رونق تجارت الکترونیکی، رضایتمندی مشتری و کاهش مصارف بانکی از اهمیت خاصی برخوردار است.

تحویلی میلیون ها بل آب، بل برق، بل گاز و ... به بانکها که بطور اوسط و سالانه به میلیون ها ساعت می رسد به بانکها صورت می گیرد، در پی این همه ضیاع وقت، بانکداری از طریق موبایل یا موبایل بانکینگ جهت کاهش و ضیاع وقت حین مراجعه مردم به بانک ها ایجاد شد که در پی آن استفاده کننده گان می توانند بدون ضیاع وقت و بدون حضور فیزیکی کارهای فوق را در اسرع وقت در بانکها

به اجراء در آورند. یک معامله بانکی از طریق شعب بانکی در حدود یک دالر، با تلفون همراه در حدود ۶۰ سنت و از طریق شبکه انترنت بصورت آنلاین در حدود ۲ سنت هزینه دارد.

مردم در سراسر جهان بانکداری ذریعه موبایل را نسبت به بانکداری انترنتی به دلایل چون "بانکداری از طریق موبایل نسبت به بانکداری انترنتی امن تر است، برخلاف کمپیوتر، تلفون همراه همیشه روشن می باشد و قابلیت حمل و نقل تلفون همراه نسبت به کمپیوتر بسیار آسان می باشد" ترجیح میدهند.

تلفون همراه در سیستم بانکداری سبب رضایت مشتری و بانک می گردد، در

صورت استفاده از این سیستم، مشتری از بانک راضی می باشد. در جریان استفاده از این سیستم بانکداران دریافتند که اگر بانکها رضایت مشتری را در نظر نگیرند ۱ مشتری ناراضی، ۹ مشتری دیگر را از سیستم بانکی دور می سازد و در صورت عملی شدن این سیستم بر علاوه باز دهی بیشتر برای بانکها، هر مشتری ۷ مشتری دیگر را نیز وارد سیستم می نماید.

طبق تحقیقات انجام شده توسط Review Business Harvard پنج درصد افزایش در مشتریان و حفظ آنها موجب ۳۵ درصد افزایش در فایده بانک ها، ۵۰ درصد در بیمه و بورس و ۱۲۵ درصد بازار استفاده کننده گان کارت های

اعتباری می گردد.

کاربرد تلفون همراه به دو شیوه امکان پذیر بوده که با استفاده از SMS Banking و استفاده از انترنت Mobile Banking صورت میگیرد. این دو سیستم در هفت روز هفته و ۲۴ ساعت شبانه روز برای آن دسته مشتریانی که تلفون همراه دارند، فعالیت داشته و مشتریان بصورت آنلاین از موجودی حساب خود مطلع شده، رمز موبایل خود را در صورت نیاز تغییر داده می توانند، یا هم درخواست چک نموده، بل برق، بل آب و ... را تحویل نمایند. همچنین مشتری می تواند توسط تلفون همراه از حساب خود به سایر حساب ها پول بفرستد. این سیستم در این اواخر ظهور نموده و در صورت عدم موانع، پله های ترقی را به سرعت طی خواهد نمود.

با استفاده از تلفون همراه، می توان بطور ساده و به سرعت تمام، به اطلاعات مورد نظر مانند سرعت بخشیدن به کار ها، از بین بردن نگرانی ها در مورد کار ها، دریافت SMS، امکانات عکاسی، قابلیت ارسال عکس و فلم، دریافت برنامه های رادیو و تلویزیون، امکان برقراری ماهواره ای به شبکه انترنت www که مخفف World Wide Web و به معنای وب جهان گستر می باشد، امکان

پذیر است. همچنان ردیابی الکترونیکی GPS که عبارت از واژه Global Positioning System و به معنی سیستم موقعیت یاب جهانی است که در حقیقت عبارت از یک سیستم راهبردی و مسیر یابی بوده که از شبکه های ماهواره ای ساخته شده است. این سیستم شرایط آب و هوا را در هر نقطه کره زمین بدون اخذ امتیاز توسط تلفون همراه در خدمت مردم قرار می دهد.

همچنان می توان از موبایل همراه در سیستم محاسباتی، در تبلیغات تجارتي و سیاسی، در بخش خدمات دینی و مذهبی، موضوعات مربوط به سلامت، رفاه اجتماعی، رسانه ها، برگزاری مسابقات ورزشی، سیاسی و اجتماعی، گسترش علم و فرهنگ در جامعه، تشخیص بیماری ها، ترتیب زمان ملاقات با داکتران و ... کار گرفت.

تلفون همراه در مقایسه با کمپیوتر و تکنالوژی انترنتی توسط اقشار بیشتر از مردم در سراسر دنیا مورد استفاده قرار می گیرد و تأثیر بیشتری در زندگی اجتماعی، سبک زندگی و رفتار مصرفی شان به جا می گذارد.

در افغانستان مانند سایر کشور ها، نداشتن تلفون همراه به معنای مختل شدن بخش زیاد از کار های روز مره و اقتصادی

بشمار می رود، از کار های کوچک و بزرگ تجاری گرفته تا احوال گیری از دوستان و بیماران از طریق موبایل همراه صورت می گیرد. امروز در افغانستان از تلفون همراه در بانکداری که یکی از موفق ترین سکتور های اقتصادی کشور به شمار می رود، استفاده بعمل می آید و سهولت زیادی را برای تعدادی از هموطنان و مشتریان نظام بانکی فراهم نموده است. همچنان تعدادی زیادی از مردم به موبایل همراه دسترسی دارند و در حدود ۸۰۰ میلیون دالر در عرصه تکنالوژی معلوماتی در افغانستان سرمایه گذاری شده و برای بیشتر از ۵۰۰۰۰ هزار شهروند کشور کار ایجاد نموده است، که یک موفقیت بزرگ اقتصادی در کشور محسوب می گردد. □

عبدالحفیظ شاهین

منابع:

۱. <http://www.jadidonlin.com>

عنوان: انقلاب تلفون همراه در افغانستان /

نویسنده: آذر آهنگر / تاریخ نشر: ۲۵ /

میزان: ۱۳۸۶

۲. <http://web.ut.ac.ir> / عنوان: تلفون

همراه در زندگی امروز

۳. <https://wikipedia.org> / عنوان:

تلفون همراه - از ویکی پدیا - دانشنامه

آزاد

چگونه می‌توانیم ثروتمند و یا پولدار شویم؟

غلام حسن زاهدی

ثروتمند می‌سازد. برعکس، اغلب افراد سطح متوسط و پائین با هر پولی که بدست می‌آورند، در بیشتر مواقع برای خود بدهی می‌خرند. آن‌ها نه تنها با این پول، بلکه مبلغ اضافی هم قرض (وام) می‌گیرند و با آن برای خود بدهی می‌خرند.

آن‌ها اگر پول اضافی از جایی به دست بیاورند، با آن پول حتی بدهی بیشتر و بزرگ‌تری تهیه می‌کنند. همیشه در حال خرید بدهی هستند و تنها فکر می‌کنند که دارایی می‌خرند. در واقع، بدهی‌های این افراد تقریباً "دارایی‌های کاذب" هستند که ظاهر شبیه به دارایی دارند و انسان را فریب می‌دهند، اما ماهیت حقیقی آن‌ها بدهی است و باعث فقر و بی‌پولی افراد می‌شود.

در اینجا جهت وضاحت بیشتر موضوع، چند مثال از دارایی و بدهی را بیان

یکی از مهم‌ترین تفاوت عملکرد ثروتمندان با سایر افراد آنست که ثروتمندان تفاوت مهم بین «دارایی» و «دیون» را به خوبی می‌دانند و همیشه برای خود دارایی می‌خرند.

اگر بخواهیم دارایی و بدهی را به زبان ساده تعریف کنیم، به دو سطر کوتاه ذیل اکتفا خواهیم کرد:

دارایی: هر چیزی که پول را به جیب ما وارد کند، دارایی است.

بدهی (دیون): هر چیزی که پول را از جیب ما خارج کند، بدهی است.

ثروتمندان در شروع راه خود و ابتدای کارشان هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی می‌کنند که ثروتمند شوند. آن‌ها از همان ابتدا هر درآمدی و هر پول اضافی که کسب می‌کنند، با آن پول برای خود دارایی می‌خرند. این دارایی در طول سال‌ها افزایش یافته تا در نهایت آن‌ها را

میداریم.

مثال دارایی: مانند خانه‌ای که می‌خواهید آنرا اجاره بدهید، زمینی که به قصد سرمایه‌گذاری می‌خرید، خرید سهام در بورس، شمش طلا، سکه، سپرده‌های بانکی، تأسیس شرکت که سودآور باشد و غیره موارد از این قبیل که منفعت‌زا باشند.

موارد بالا در حکم دارایی هستند، زیرا این موارد پول را به جیب شما اضافه می کنند و هم در کوتاه مدت و مخصوصاً در دراز مدت برای شما تولید ثروت خواهند کرد.

مثال بدهی (دیون): مانند موثر شخصی، موبایل، تلای زینتی، لوازم لوکس منزل و غیره مواردیکه در حکم بدهی هستند، زیرا هم با خرید آنها پول تان را از دست می دهید و هم هزینه نگهداری و تعمیر دارند. به دلیل اینکه این بدهی ها (دارایی های کاذب) در کوتاه مدت اتفاق می افتند و هزینه های جزئی دارند و مهم تر اینکه برای شما لذت بخش هستند، آنها را نادیده می گیرید و حاضر به پرداخت پول آن هستید تا آنها را تهیه کنید.

بزرگ ترین عوامل ثروتمند شدن

۱- آموختن دانش مطابق نیاز روز

آموزش عالی می تواند از طریق آموزش بر خصیصه ها، توانایی ها و استعداد های افراد تأثیر مثبت بگذارد.

مهارت های افراد از خصوصیات اکتسابی هستند که می توان از طریق آموزش، آنها را توسعه داد. آموزش عالی می تواند با طراحی دوره های لیسانس، ماستری (کارشناسی ارشد) و دکتورا، به تربیت نیروهای کارآفرین کمک نماید.

همچنین طی این دوره ها، آموزش عالی با

توسعه و پرورش ویژگی های کارآفرینانه و نیز با افزایش توانایی مدیریتی و کارآفرینانه افراد، باعث افزایش عرضه کارآفرینی می شود.

در همین راستا، آموزش عالی می تواند با توجه به نیاز بازار کار به افراد متخصص که دانش مدیریتی و کارآفرینی دارند، اقدام به طراحی درس کارآفرینی برای تمام رشته ها نماید.

در ضمن آموزش عالی می تواند حول محورهای ارزیابی فرصت ها، شناسایی بازار و تحلیل ریسک و پاداش متمرکز شده، موجبات ارتقای سطح کیفیت چنین بازاربایی هائی را فراهم آورد.

آموزش عالی از طریق دانش افزایی می تواند باعث افزایش فرصت های بازار شده و سطح تقاضای کارآفرینی را ارتقا بخشد. تحقیقات کاربری و بنیادی مؤسسات تحصیلات عالی باعث پیشرفت و توسعه تکنولوژی شده و از طریق ایده های جدید و یا کاربردهای فزاینده و تازه، فرصت هایی را برای وقوع فرایندهای کارآفرینانه خلق کنند.

در خصوص اهداف فرهنگی که یک نهاد تحصیلات عالی برای گسترش کارآفرینی جستجو می کند، می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- کمک به فرآیند آموزش و

پژوهش در تربیت نسل آینده برای پیشرفت شخصی، تحرک فردی، مهارت های اجتماعی و ارتقای توانایی های فکری دانشجویان برای زنده گی در شرایط و دنیای جدید

- بسط و گسترش فرهنگ کارآفرینی با هدف تقویت روح تحقیق و تفکر، و افزایش نقش آگاهانه فراگیران در تولید دانش و گفت و گوی علمی

- فراهم آوری زمینه های رشد و پرورش خلاقیت ها، قابلیت ها، استعداد های انسانی، و افزایش توانایی و مهارت ذهنی و فکری در حل مسایل

- افزایش روحیه کار جمعی، همدیگر پذیری و مسئولیت پذیری از طریق مشارکت فراگیران در گروه ها و فعالیت های جمعی، و گسترش مهارت های ارتباطی و آماده کردن آنان برای زنده گی در جامعه روبه تغییر

۲- سرمایه گذاری دقیق و سنجش شده

دومین عامل که انسان را به ثروتمندی نزدیک می سازد، سرمایه گذاری خوب، دقیق و سنجیده شده است. سرمایه گذاری یعنی مصرف پول در جهت کسب سود و

درآمد. به صورت خیلی ساده یعنی پول خود را در جایی استفاده کنیم که از محل آن درآمد داشته باشیم. این امر مستلزم این است که ما مصرف حال را کنار بگذاریم، به امید آن که در آینده درآمد بیشتری کسب کنیم. سرمایه‌گذاری خوب باعث افزایش سرمایه اولیه و درآمد ما می‌شود. روش بسیار مناسب برای این که بتوانید رفا و جایگاه زنده‌گی خود را بالا ببرید، در حالیکه به شغل خود نیز مشغول هستید. به صورت خیلی ساده یعنی این که پول برای شما کار کند، فقط شرط آن این است که سرمایه‌گذاری درستی داشته باشیم.

هدف از سرمایه‌گذاری به دست آوردن پول از راه‌های قانونی به شکل هنگفت، که فرد را یک گام به سوی پولدار شدن نزدیک‌تر می‌سازد.

• عوامل اثرگذار در سرمایه گذاری خوب

موفقیت در سرمایه‌گذاری بستگی به یک سلسله عوامل دارد. برای اینکه بتوانیم در سرمایه‌گذاری خود موفق باشیم و ریسک خود را به حداقل برسانیم ضروری است، سرمایه‌گذاری موفق را انجام دهیم یعنی این که از سرمایه‌گذاری خود سود زیادی به دست بیاوریم، از یک طرف مصارف را تحت پوشش خود قرار دهیم و از

طرف دیگر سود نمائیم. برای سرمایه‌گذاری خوب، لازم است دانش و مهارت‌های ذیل را کسب کنیم:

- آگاهی از شرایط اقتصادی
- آگاهی از تصمیم سیاسی و حکومتی
- انتخاب بازار سرمایه‌گذاری
- افزایش دانش مالی
- انواع بازارها برای انجام سرمایه‌گذاری

۳- دریافت پول و معاش بر اساس دست‌آورد نه بر اساس زمان

دریافت پول و دست‌مزد فراوان و حداکثر کردن درآمد برای ثروتمند شدن: ثروتمندان ترجیح می‌دهند، پولی که در مقابل یک کار دریافت می‌کنند، بر اساس دست‌آورد و نتیجه‌ی باشد که برای آن کار به وجود می‌آورند؛ اما افراد بی‌پول ترجیح می‌دهند پولی که می‌گیرند، بر اساس زمانی باشد که برای آن کار می‌گذارند.

یک نفر فقط در یک زمان و یک مکان کار می‌کند. یک شبانه روز ۲۴ ساعت است و حداکثر بیشتر از ۱۶ ساعت در روز نمی‌توان کار کرد. با این حساب، در هر ماه حداکثر فقط به اندازه‌ی دو نفر می‌توان درآمد داشته باشد. واضح است که با این روش نمی‌توان ثروتمند شد. بنابر این، راه حل این مشکل بزرگ این است که باید نتیجه‌های کار ما را بزرگتر کنیم.

شما به زمان تسلط ندارید و نمی‌توانید تغییرش دهید، اما به عملکرد خود تان صد در صد مسلط هستید. شما می‌توانید نتیجه‌ی را که در هر کاری به وجود می‌آورید، بزرگش کنید. این موضوع کاملاً در اختیار شما است.

افراد بی‌پول به یک درآمد و دست‌مزد ثابت تکیه می‌کنند تا خیال شان راحت باشد، اما زمان باارزش تر از هر چیز دیگری است. زمان را نمی‌توان با چیزی مقایسه کرد، حتی با اشیای قیمتی چون طلا، الماس و... نبود پول را می‌توان جبران کرد، اما زمان قابل جبران نیست. هیچ وقت سعی نکنید با زمان تان معامله کنید، شما عمر و جوانی خود را صرف یک کار می‌کنید و بر اساس آن معمولاً درآمد بسیار کمی نصیب تان می‌شود. یعنی پولی که شما دریافت می‌کنید، در مقابل زمانی که هزینه می‌کنید، بسیار کم است. ثروتمندان اینگونه نیستند. آن‌ها همیشه به دنبال آن هستند که نتایج مطلوب و بزرگ فراهم کنند و این نتیجه هر قدریکه بزرگ‌تر باشد، پولی که نصیب آن‌ها می‌شود هم بزرگ‌تر است. شما تا وقتی که بخواهید برای دیگران کار کنید، پولی که دریافت می‌کنید، معمولاً بر اساس همان زمان محاسبه می‌شود. مگر اینکه به پیشرفت آن‌ها کمک زیادی

کنید.

علت اصلی اینکه، افراد بر مبنای زمان کار می کنند و بر اساس آن حقوق دریافت می کنند و بر آن تکیه می کنند، این است که آن ها این گونه تربیت و برنامه ریزی شده اند، ذهن شانرا اینطور ساخته اند و می ترسند. آن ها از تغییر و پیشرفت به شدت می هراسند.

بنابر این برای کارهای تان بر اساس دستاورد تان معاش تعیین نمائید، نه بر اساس زمان که شما هزینه می کنید. این راه پولدار شدن است. در کنار که شما وظیفه دولتی هم دارید، لازم است که کارهای شخصی نیز انجام دهید. در مجموع می توان از طریق کارهای فیصدی، قراردادی، مشارکت در سود و سپرده های بانکی به ثروت دست یافت.

۴- کسب و کار شخصی

فیصدی بسیار زیادی از ثروتمندان کسب و کار شخصی دارند و به اصطلاح مالک کسب و کار هستند. احتمال خیلی کمی وجود دارد که یک نفر بتواند با شغل کارمندی یا خویش فرمایی ثروتمند شود. ثروتمندان سال ها تلاش می کنند تا کسب و کاری را برای خود راه اندازی کنند و این کسب و کار با این که در ابتداء کار دشواری است، اما وقتی که راه بیفتد، می تواند صدها برابر درآمد گذشته را

جبران نماید.

اگر در حال حاضر کسب و کاری برای خود ندارید، پیشنهاد می کنم که حد اقل یک سال وقت بگذارید، هزینه کنید، آموزش ببینید و از تجربه های دیگران استفاده کنید، دانش و اطلاعات مورد نیاز را کسب کنید و اقدامات لازم را انجام دهید تا بتوانید برای خود یک کسب و کار ایجاد کنید. منظور من از کسب و کار، یک شغل یا کار معمولی یا یک مغازه نیست. کسب و کار یعنی کاری که شما راه اندازی میکنید و به حضور شما نیاز ندارد. سیستمی ایجاد می کنید که ده ها نفر برای شما کار می کنند و با استفاده از امکانات و ابزار موجود، کالا یا خدمتی تولید می کنند. شما نیاز مردم را رفع می کنید و درآمدی که نصیب شما می شود، بسیار بیشتر از یک درآمد معمولی است. پس می توان گفت که بهترین روش کاری برای ثروتمند شدن داشتن یک کسب و کار است.

۵- نوآوری و کارآفرینی

نوآوری از اعمال کلیدی در فرآیند کارآفرینی به شمار می رود. اکثر پژوهشگران و مؤلفان در زمینه کارآفرینی با عقیده "پیتر دراگر" در خصوص مفهوم نوآوری اتفاق نظر دارند. نوآوری عمل مختص کارآفرین است. ابزاری است که

کار آفرین به وسیله منابع ثروت را ایجاد می کند تا منابع موجود را غنا بخشد و پوتانسیل آن ها را برای تولید ثروت، فزونی دهد. نوآوری فرایندی است که کار آفرینان توسط آن، فرصت ها را به ایده های قابل عرضه به بازار تبدیل می کنند. به کمک این ابزار، آن ها به تغییرات شتاب می بخشند. کارآفرینان ایده های خلاق را با فرصت های بازار ترکیب کرده و با فعالیت مستمر و پیگیر به یک فرصت کارآفرینانه تبدیل می کنند. همچنان با راه اندازی کسب و کار، به آن ها عینیت می بخشند. "شومپتر" عقیده داشت: افرادی در بین آحاد جامعه با خطر پذیری اقدام به نوآوری می کنند و با نوآوری آن ها، فرایند تخریب خلاق در درون نظام اقتصادی کامل شده و به این ترتیب رشد و توسعه اقتصادی در این نظام امکان پذیر می شود. "پیتر دراگر" می گوید: وجود نوآوری در کارآفرینی به قدری ضروری است که می توان ادعا نمود، بدون نوآوری، کارآفرین بودن امکان ندارد و خلاقیت نیز بدون نوآوری نتیجه نمی دهد.

نوآوری و کارآفرینی یکی از شاخصه های افراد ثروتمند و پولدار است که برای خلق و ایجاد پول کارهای جدید را به راه می اندازند. نوآوری و کارآفرینی از یک

طرف زمینه ثروتمند شدن فرد مبتکر را فراهم نموده، از سوی دیگر زمینه اشتغال را برای تعداد زیاد مردم ایجاد می کند. در واقع این افراد مؤثرترین اشخاصی اند که بستر مناسب را برای رشد و ترقی جامعه آماده می نمایند.

صرفه جویی در تمام ابعاد زنده گی

بزرگ ترین عامل که یک شخص یا خانواده به قله های اقتصاد و اوج پولداری می رسد، صرفه جویی در زنده گی است. صرفه جویی را باید تمرین کرد. سه قانون اصلی برای رسیدن به ثروتمند شدن صرفه جویی، صرفه جویی و صرفه جویی است.

صرفه جویی در تمام زمینه های زنده گی؛ در مصرف انرژی برق، آب، وقت، غذا خلاصه این که در مصرف هر چیزی که پول و زمان برایش هزینه می شود، صرفه جویی کنید.

صرفه جویی به معنی مصرف نکردن نیست، بلکه به مقدار ضرورت از آن استفاده کنید. هیچ اشکالی ندارد که مردم برای تان در باره صرفه جویی حرف بزنند، اما وقتی به سن پنجاه سالگی رسیدند، می دانند که اشتباه بزرگ را در زنده گی انجام داده اند. همان آدم های که به شما می خندیدند، درهم و برهم و گرفتار فقر و تنگدستی هستند. زیرا کسانی را که

اسراف می کنند، خدا دوست ندارد. وقتی روز به روز پیرتر و ناتوان تر می شوند، بدهکارتر و قرضدارتر می شوند. چون هر چه پولی در زنده گی شان به دست آوردند، خرج کردند، بدون آن که در مورد آینده شان فکر می کردند و اکنون هیچ پشتوانه ی پولی ندارد.

کسانی به ثروتمندی دست یافته اند، صرفه جویی را سر لوحه تمام ابعاد زنده گی خویش قرار داده اند. تا به این مقام شامخ که همانا پولداری و ثروتمندی است، نایل گردیده اند.

نتیجه گیری

در یک جمع بندی کلی، از بحث و تحلیل بالا به این نتیجه می رسیم که نحوه ی ثروتمند شدن راه های گوناگون دارد. همه گی تلاش دارند که بتوانند زنده گی عزتمند و آبرومند داشته باشند. برای به دست آوردن پول حلال از تمام تلاش ها استفاده نمائید.

در این جا ۶ راه که بهترین شیوه برای به دست آوردن پول و زنده گی مرفه است، بیان می دارم:

- ۱- آموختن دانش مطابق نیاز روز
- ۲- سرمایه گذاری دقیق و سنجش شده
- ۳- دریافت پول و معاش بر اساس دست آورد، نه بر اساس زمان
- ۴- کسب و کار شخصی

۵- نوآوری و کارآفرینی

۶- صرفه جویی در تمام ابعاد زنده گی اگر کسی این شش مرحله را به صورت موفق عملی کند، به یقین می توان گفت که ثروتمند خواهد شد. ■

منابع و پی نوشت ها

1. کتاب چهارراهی پول سازی، نویسنده: رابرت کیوساکی/ برج سازجوان
2. کتاب نه (۹) مرد موفق و نود (۹۰) رمز موفقیت
3. کتاب فرهنگ برنامه ریزی، نویسنده: سیمون آبرام
4. کتاب چگونه در سرمایه گذاری خود موفق عمل کنیم، نویسنده: محبوب صادقی

صنعت محرک اصلی رشد و توسعه اقتصادی کشورها

در سال ۱۳۵۲ به کمک کشور هندوستان در منطقه پلچرخي ایجاد گردید که متعاقباً پارک صنعتی بگرامی و هرات و سپس پارک های صنعتی مزار شریف و هرات ساخته شدند. طبق گزارش انجمن صنایع افغانستان، در حال حاضر در پنج ولایت کشور مانند هرات، بلخ، کندز، ننگرهار و قندهار ۹۲۱ فابریکه صنعتی عملاً فعالیت دارند.

راه های بهبود صنعت در افغانستان موجودیت بازار فروش برای اجناس تولیدی کشور، تعدیل قوانین سابقه صنعتکاران، حمایت دولت از تولیدات داخلی در مقابل تولیدات خارجی، استخراج معادن به شکل فنی، تأمین امنیت

شده، نشان می دهد که صنعت طی سال های ۲۰۱۰ الی ۲۰۱۳ بطور متوسط، بیشترین سهم نیروی کار را در بخش های اقتصادی بخود اختصاص داده است.

در افغانستان، صنایع ستون فقرات انکشاف را تشکیل می دهد، که به هیچ وجه نمی توان آن را نادیده گرفت، اما این امر به یک بستر منظم و اساسی نیاز مند می باشد، از جمله می توان از پارک های صنعتی که مکان مناسب و بستر خوبی برای فعالیت های صنعتی بوده، نام برد که هدف از موجودیت آنها تشویق سرمایه گذاران به تولید اشیاء ضروری برای مردم می باشد.

در افغانستان برای اولین بار پارک صنعتی

طی دهه های اخیر استراتیژی های صنعت مسیر توسعه کشور ها را هموار ساخته و به عنوان یکی از مراحل اساسی در توسعه ملی، افزایش درآمد ها، تأمین ابزار و لوازم مورد نیاز زیر ساخت های مدرن مسکن از اهمیت فراوان برخوردار است.

به نقل از مجمع جهانی اقتصاد، بخش صنعت محرک اصلی رشد و نوآوری کشورها پنداشته می شود. صنعت برعلاوه ایجاد ارزش افزوده، بیش از سایر بخش های اقتصادی منجر به ایجاد شغل می گردد. بسیاری از مشاغل بطور مستقیم یا غیر مستقیم به صنعت وابسته می باشند، بر اساس مطالعاتی که توسط سازمان جهانی نیروی کار در برخی از کشور ها انجام

ارسال مواد خام از یک ولایت به دیگر ولایت، توزیع زمین به قیمت مناسب برای صنعتکاران، اجرای قرضه با تکتانۀ پائین، توزیع برق مورد ضرورت برای فابریکه داران، ایجاد ورکشاپ های فنی برای ترمیم پرزه جات فابریکه ها، موجودیت سرک ها به شکل استاندارد برای انتقال اموال فابریکه داران، معافیت مالیاتی برای فابریکه داران برای مدت ۵-۱۰ سال، معافیت ماشین آلات و توريد مواد خام از مالیات، تأمین امنیت فابریکه داران، بلند بردن ظرفیت مسلکی آنها توسط دونه‌ها، برگزاری محافل جهت تقدیر صنعتکاران موفق بخاطر تشویق بیشتر آنها جهت رشد صنعت در کشور، از موارد اند که می تواند به روند روبه رشد صنعت در افغانستان سرعت بخشند.

صنعت در بخش های لبنیات، مغزیات، مرغداری، سبزیجات، گندم، مالداری، تولید نسل، صنعت برق، فرش، قالین، پلاستیک، شیشه، ذوب آهن، البسه، بوت، ادویه، نجاری، حجاری، آهنگری، تکنالوژی معلوماتی، چاپ، صحافت، شربنی باب، وسایل بازیچه، وسایل سپورتی، محصولات کاغذی، معادن و ... همیشه زمینه ایجاد اقتصاد رقابتی، ایجاد مشاغل جدید و فرصت های عایداتی را به میان آورده و فرصت اشتغال فصلی و طویل المدت را فراهم می سازد. صنایع فوق گرچه در کشور ضرورت باشند گان کشور را بطور کلی رفع ساخته نمی تواند، اما امیدواری ها وجود دارد تا طی سال های آینده صنایع فوق، نیاز مندی

های بیشتر باشندگان کشور را مرفوع سازد.

قالین افغانستان که در نقشه های بدیع و ساحرانه، با دستان زنان و مردان قالین باف افغانستان مدت ها است که در میان فرش های جهان مقام نخستین را داشته و چشمان زیباییین را به سمت نگارستان خود جلب نموده و در جهان به عنوان نقطه تلافی هنر و اقتصاد افغانستان هنر نمایی می کند، توانسته است هویت هنری خود را در سطح ملی و فراملی به جاویدانگی برساند.

صنعت قالین در کشور همیشه نقش اساسی را در بخش صادرات، کاهش بیکاری و افزایش درآمد ملی ایفاء نموده است. یکی از مزیت های صنعت قالین در این است که مواد اولیه آن بیشتر در داخل کشور تهیه می گردد و به حیث گره گشای بسیاری از مشکلات اقتصادی و اجتماعی محسوب می گردد، طبق آمار های بدست آمده حدود یک میلیون نفر در این صنعت اشتغال دارند. آنچه مسلم است، این است که تنها بخش کوچکی از قالین های زیبای افغانستان در خارج از کشور به عنوان محصولات کشور به فروش می روند و متأسفانه سود اصلی نصیب تاجران سایر کشورها به خصوص تاجران پاکستانی می شود، زیرا به دلیل فقدان زیرساخت های لازم جهت شستشو، حجم عمده ای از فرش های بافته شده در داخل به پاکستان منتقل می شود و پس از طی مراحل نهایی، به نام این کشور وارد بازار جهانی می گردد.

براساس مطالعه انجام شده توسط آژانس توسعه بین المللی ایالات متحده امریکا، اگر افغانستان بتواند بخشی از صنعت قالین خود را که به پاکستان انتقال می گردد، به کشور بازگرداند، گسترش این صنعت چند برابر خواهد شد.

قالین بافان افغانستان بیشتر با مشکلات عدیده دست و پنجه نرم می کنند، کمبود انرژی برق، نبود زمین، راه های مواصلاتی و ... از جمله این مشکلات بشمار می روند. اگر به صنعت قالین توجه جدی صورت نگیرد، این صنعت به مرور زمان از بین خواهد رفت، همچنین دادن اعتبار و وام های بلند مدت، جذب و تشویق قالین بافان به طرق مختلف و اعمار زیرساخت های لازم نیز هر چه بیشتر رونق این صنعت و سایر صنایع وابسته به قالین، مانند تولید پشم، برش، شستشو و طراحی را فراهم می سازد و میلیون ها نفر بیکار نیز از بیکاری رهایی می یابند، که منجر به کاهش مهاجرت، اعتیاد و جرایمی که معلول بیکاری می باشند، اشاره نمود. ■

منابع:

1. <http://mof.gov.af> / سهم صنایع بافندگی در توسعه صادرات
2. <http://www.acci.gov.af> / اتاق تجارت و صنایع افغانستان
3. mines.pajhwok.com / - تاریخ نشر ۲۴ جدی ۱۳۹۲
4. <http://www.germancooperation.afghanistan.de/prs/news/> همکاری آلمان با افغانستان

اطلاعیه د افغانستان بانک!

مطابق ماده سی و سوم قانون د افغانستان بانک پول رایج و واحد پولی افغانستان افغانی است، بناً از عموم افغانها، دواير و مؤسسات دولتی و خصوصی آرزومندیم تا در قرار داد ها و سایر معاملات و داد و ستد های اقتصادی، پول افغانی را ترجیح دهند، چون افغانی از با ثبات ترین پول های منطقه بوده که در ثبات برنامه ریزی های اقتصادی تان مشمر واقع می شود.

د افغانستان بانک

بانک

ماهنامه د افغانستان بانک

سال یازدهم شماره ۱۲۶، قوس ۱۳۹۶

ګرانو هېوادوالو!

د افغانی بانکوټونو په ساتلو کې جدي پاملرنه وکړئ